Mūsų Šiandieninis Obalsis:
Sunaikinimas Fašizmo!

VILNIS

Visokia pagelba
Kovojantiem Hitlerizmą!

VOLUME XXII, NO. 263. PENKTADIENIS, LAPKRIČIO (NOVEMBER) 7 D., 1941 M. 3116 SOUTH HALSTED STREET, CHICAGO, ILL. TELEPHONE: VICTORY 1455. KAINA TRYS CENTAI.

KASDIENĄ...

Septintoji Lapkričio Ir Jie Jau Optimistai Apštalas iš Japonijos M. Litvinovas

Hitlerio ukazas savo karinomenei buti Maskvoj septintą lapkričio buvo parašytas šake ant vandens.

Išėjo kaip tik atbulai. Maskvos frontuose raudonarmiečių pozicijos visur sustiprėjo. Tulose vietose nacių frontas pralaužtas. Net ties Rostovu dalykai taisosi.

Revoliucijos sukaktį minint, Sovietų didvyriai persiims dar didesniu pasiryžimu laimėti šį karą.

- - -

Net pesimistiškas Londonas (sferos, ne liaudis) pradeda optimistiškai kalbėti apie Rytų frontą.

Bet butų dar geriau, jei optimizmas pasireikštų sukurimu Vakarų fronto. To reikalauja visa anglų liaudis. To reikalauja vis didėjantis skaičius Amerikos žmonių.

- - -

New Yorko "Times" tvirtina, kad sukurimas Vakarų fronto butų "katastrofa demokratijos." Su tuo sutinka ir "Naujienos." Abu laikraščiai meluoja, kad buk tik bolševikai nori Vakarų fronto. **To nori visa Anglijos liaudis,** visa darbininkų klasė.

Del to ir kyla reikalavimai, kad Anglijos valdžia butų apvaityta nuo svyruojančių elementų ir apyserių.

- - -

Sovietų Sąjungos konstitucijoj yra paragrafas, kad bile valstybė, įeinanti Federacijon, gali nuo jos atimesti.

Jei po karo tikrai pasirodytų, kad didžiuma lietuvių tautos nori kitaip apsispręsti, tai butų jų valia.

- - -

Chicagos "Daily News" teisingai pažymi, kad su Japonija praeityje daryta perdaug kompromisų. Tą reikia turėti omenyje, kada Washingtonan pribus Saburo Kurusu. Jo balsas bus saldus, bet savo antyje jis laikys gyvatę.

Nenusileist, jokių kompromisų! Tai ašies agentas.

- - -

Didelė prezidento Roosevelto atsakomybė Amerikos gelžkelininkų atžvilgiu.

Reikia išvengti streiko ir tuo pačiu laiku priversti kompanijas išpildyti teisėtus darbininkų reikalavimus.

Kompanijų obstrukcija nepateisinama. Jos vaduojasi savanaudiškumu.

- - -

M. Litvinovas atvyks Amerikon, kaipo Sovietų atstovas.

Kiek kartų tą gabų diplomatą "musiškiai" pagrabų mylėtojai buvo sunaikinę, sušaudę, nors jis visą laiką buvo SSSR parlamento narys.

Jie taip troško matyt jį negyvųjų tarpe. M. Litvinovo buvimas Amerikoj dar labiau suartins abidvi šalis.

- - -

Pirmam šių metų pusmety korporacijos turėjo 25 nuošimčais daugiau pelno, negu tuo pačiu laikotarpiu pereitų metų. Ir tai neskaitant taksų rezervus, kurie šiemet yra didesni.

Bet daugelis korporacijų dar vis loša rolę pavargusių našlių.

- - -

Juros vilkai vėl nuskandino 17 Amerikos civilių. Tai technikai, kurie vyko Anglijon.

REIKIA VAKARŲ FRONTO -- SAKO STALINAS

DIRBS, KAD PAGAMINT DAUGIAU GINKLŲ

TAŠKENTO DARBININKAI DAVĖ SUMANYMĄ DIRBTI SUKAKTUVIŲ DIENOJE. SUMANYMAS VISOSE SĄJUNGINĖSE RESPUBLIKOSE PRIIMTAS

KUIBIŠEVAS, lapkr. 6.—Spalio Revoliucijos sukaktis Sovietų Sąjungoje apvaikščiojama tris dienas. Bet šiemet bus kitaip. Taškento audėjai padavė sumanymą, kad lapkričio 7 d. visur butų dirbama, idant daugiau pagaminti labai reikalingų ginklų ir amunicijos Raudonąjai Armijai.

Uzbekistano respublikos darbininkų patiektą sumanymą užgyrė kitų sąjunginių respublikų darbininkai, o vyriausybė jį paskelbė patvarkymu.

Leningrado darbininkai sudėjo 40,000,000 rublių šalies apgynimo fondan. Apart to, į apsigynimo fondą dar sudėjo 11 kilogramų aukso, 550 kilogramų sidabro, 175 ir pusę kilogramų platino, sunkų svorį įvairių brangakmenių ir 10,000,000 rublių vertės užsienio apotekų (bondsų).

Turkmenijos kolektyviečiai padidinta energija ima nuo laukų medvilnės derlių. Medvilnės derlius šiemet bus mažiausia 13 nuošimčių didesnis už pernykštį derlių.

Sovietų Aviacija Bombardavo Karaliaučių, Rygą ir Dancigą

LONDONAS, lapkr. 6. — Sovietų didieji bomberiai puolė vokiečių karinius punktus Karaliaučiuje ir Dancige. Smarkiai subombardavo karinės svarbos fabrikus ir geležinkelius Karaliaučiuje, o Dancige aliejaus ir amunicijos sandėlius. Ir vienur ir kitur išsivystė dideli gaisrai, kurie tęsėsi per daugelį valandų. Gaisrų metu girdėjosi stiprios eksplioizjos.

Danciąe taipgi nacių didžiausias karo laivas.

Tuo pačiu sykiu kiti Sovietų lėktuvų skadronai puolė nacių karinius punktus Rygoje ir Helsinkyje. Ir šiuose miestuose kilo dideli gaisrai ir eksplioijos.

Kėsinosi Nudėti Italijos Diktatorių Mussolinį

LONDONAS. — Maskvos radijo pranešimu, Romoje kėsintasi nudėti Mussolinį. Esą du revolveriu šuviai į jį paleista. Mussolinis sužeistas, bet nepavojingai. Į Italiją atgabeno dar daugiau nacių slaptosios policijos, kad sustiprinti Mussolinio fašistinę policiją.

Gniaužiasi Amerikos kumščia. Pardono naciams nebebus. Juos neišgelbės jokie Lindberghai, Wheeleriai, Coughlinai.

L. Pruseika.

Juozas Stalinas ir Maksimas Litvinovas

Amerika Davė Sovietų Sąjungai Bilioną Dolerių Karinių Kreditų

Už Kreditus Nuošimčių Nereikės Mokėti; Suma Sugrąžinama Tik Už 5 Metų Karui Pasibaigus

Washingtonas, lap. 6.—Prez. Roosevellas autorizavo lend-lease fondą duoti Sovietų Sąjungai už bilioną dolerių kreditų. Už tą sumą Sovietų Sąjunga gaus visokeriopų ginklų, žaliavos ir amunicijos.

Už kreditus Sovietų Sąjungai nereikės mokėti nuošimčių ir pati suma galės būti pradėta atmokėti tik už penkių metų karui pasibaigus.

Apie kreditų suteikimą pranešė Sovietų premierui Stalinui prez. Roosevelas. Stalinas atsakydamas pareiškė:

"Jūsų nutarimas, pone prezidente, suteikti Sovietų Sąjungai paskolą sumoje $1,000,000,000, liuosą nuo nuošimčių, kuria bus apmokama karinė medžiaga Sovietų Sąjungai—Sovietų vyriausybės priimta su gilia padėka, kaip apčiuopiama parama Sovietų Sąjungai sunkioje ir didžioje kovoje su mūsų bendru priešu, kraujo ištroškusiu hitlerizmu."

Finlandija Kaip ir Patekus į Hitlerio Okupaciją

STOCKHOLMAS, lapkr. 6.—Politiniuose rateliuose tvirtinama, kad vargiai Finlandija pasitrauks iš karo, nežiurint to, kad didelė didžiuma gyventojų reikalauja taikos.

Į Anglijos ir Jungtinių Valstijų notas Helsinkio spauda ugnimi spiaudo. Užsienio reikalų ministeris Tanner irgi prieš taiką sako per radiją kalbas.

Švedų politiniai rateliai sako, kad naciai Finlandijoje jau įsigalėję, kad Finlandija faktinai nacių okupuota. Jų manymu, jei Helsinkio valdžia butų savistovi, tikriausiai jinai baigtų karą, kurį tiesiog krikdo šalies ekonomiją. Bet dabar jinai turi klausyti Berlyno įsakymų.

Naciai Nužudė ir Nukankino 300,000 Serbų Jugoslavijoje

LONDONAS, lapkr. 6.—Jugoslavų vyriausybė ištrėmime gavo duomenų iš Jugoslavijos, kad nuo pradžios okupacijos naciai ir italai nužudė ir kalėjimuose nukankino 300,0000 žmonių. Minėtas duomenis atsiuntė serbų bažnytiniai šaltiniai.

Su okupantais vokiečiais ir italais išvien eina kroatų fašistai, vadovaujami Ante Pavelićo. Kombinuotos fašistų jėgos gyventojus žudo be atodairos, vietomis sunaikina ištisus kaimus.

Anglai Galėtų Įsibriauti Į Francūziją, Sako Sovietų Komisaras

KUIBIŠEVAS, lapkr. 6.—Užsienio spaudos atstovų konferencijoj S. A. Lozovskis pareiškė, kad Anglija galėtų įsidaryti antrąjį frontą Anglam esą nebutų sunku įsibriauti į okupuotą Francūziją. Reikėtų tik tam žygiui panaudoti pakankamą skaičių kariuomenės.

Lozovskis tvirtino, kad anglų kariuomenės įsibriovimas į okupuotą Francūziją smarkiai sujudintų francūzus ir keleriopai padidintų jų kovą prieš hitlerinius okupantus.

Lozovskis sakė, bile išvysytas kebluma bile fronte silpnina vokiečių karinę jėgą.

Laisvieji Francuzai Parašiutais Nusileidžia Francuzjon

VICHY, lapkr. 6.—Pastaromis dienomis į neokupuotą Francūziją tankiai parašiutais nusileidžia laisvųjų francuzų judėjimo šalininkai. Kai kurie jų agitatoriai ir propagandistai, o kiti kareiviai ir dar paruošti sabotažui.

Daugelis nusileidusių esą suimta. Ties Perigueux miestu suimta ir anglų lėktuvas su agitacine literatura. Tas lėktuvas tenai nusileido iš priežasties motoro sunegalėjimo.

SOVIETŲ GINKLAI GERESNI, BET NACIAI JŲ DAUGIAU TURI

ANTRAS FRONTAS PALENGVINTŲ SOVIETAMS; DABAR TENKA KAUTIS VIENIEMS SU NACIAIS, ITALAIS IR VENGRAIS

U. S. PAREIGA PADĖT IŠLAISVINT PASAULĮ

WASHINGTONAS, lapkr. 6.—Prez. Roosevellas vakar kalbėjo Tarptautinio Darbo Ofiso suvažiavime, kurio posėdžiai eina New Yorke. Suvažiavime dalyvauja 18 šalių atstovai.

Be kita ko, prez. Rooseveltas pareiškė, kad likimas uždėjęs Jungtinėm Valstijom pareigas padėti išlaisvinti pasaulį iš fašistinės priespaudos.

Anot prezidento, negalima daleisti, kad hitlerinė Vokietija karų laimėtų. Jei taip atsitiktų, tuomet pasaulis butų visas paverg tas, žmonių laisvės sunaikintos, darbininkų organizacijos sudaužytos ir jų gyvenimo lygmala numušta iki žemiausio laipsnio.

Reikia ir daugiau reikia duoti Anglijai ir Sovietų Sąjungai ir Kinijai ginklų ir amunicijos, sakė prezidentas.

Finlandijos Kareiviai Be Marškinių Ir Badauja

STOCKHOLMAS, lapkr. 6.—Ties žuvų rinka susirinko apie 10,000 žmonių, kuomet pasklido gandas, kad į rinką atgabenta 700 statinių žuvies. Susirinkusieji rinkoj išbuvo per naktį ir kitą dieną iki pietų. Kilo nepasitenkinimas ir riaušės. Policija nepasitenkinusius puolė ir areštavo.

Ne tik civiliai, bet ir kareiviai neturi maisto. Laikraštis "Uusi Suomi" pripažysta, kad kareiviai maitinasi plėšimu iš gyventojų. Retas kuris finų kareivis turi marškinius.

Visai, panaši padėtis vystosi Norvegijoj. Nacių okupacija labai slegia norvegus. Be to, kad turėjo naciam atiduoti šeltas drabužius, batus ir paklodes, dar kasdien turi mokėti po 6,000,000 kronų kontribucijos.

LONDONAS, lapkr. 6.—Išvakarėse Spalio Revoliucijos 24 metų sukaktuvių premieras Stalinas pasakė kalbą Vyriausios Tarybos susirinkime. Stalinas pabrėžė, kad Sovietų Sąjungai vienai prisieina vesti išsilaisvinimo karą su hitlerine Vokietija ir josios talkininkais. Karas Sovietų Sąjungai esą butų lengvesnis, jeigu butų antras frontas Europos vakaruose.

Nežiurint šio sunkumo, vokiečių nuostoliai nepaprastai dideli. Nuo birželio 22 dienos iki pastaryjų dienų naciai neteko 4,500,000 kareivių sužeistais ir užmuštais. Sovietai per tą laikotarpį neteko 728,000 kareivių užmuštais ir dingusiais, taipgi 1,020,000 sužeistais.

Litvinovas Paskirtas Naujuoju Sovietų Ambasadorium Amerikai

KUIBIŠEVAS, lapkr. 6. Maksimą Litvinovą, buvusį užsienio reikalų komisarą, Sovietų vyriausybė paskyrė ambasadoriumi Jungtinėm Valstijom. Jisai pavaduos Konstantiną Umanskį, kuris šiuo tarpu Maskvoje.

Litvinovas eidamas užsienio reikalų komisaro pareigas, tankiai dalyvavo diplomatinėse konferencijose Europoje. Bendrai Litvinovas pripažintas nepaprastai gabiu diplomatu.

Naciai Nužudė Pragoje 5 Čekoslovakus Patriotus

BERLYNAS, lapkr. 6.—Valdiškos agentijos DNB pranešimu iš Pragos, nacių specialus tribunolas tam mieste nuteisė mirtin 5 čekoslovakus. Nuteistieji vertėsi mėsos biznu. Ta proga pasinaudojant, nacių tribunolas pasmerktuosius kaltino mėsos branginimu. Bet tikrenybėje juos žudė delto, kad be okupantų leidimo piovė gyvulius.

Stalinas išreiškė gilią padėką Anglijai ir Jungtinėm Valstijom už teikimą karinės pagelbos ir čia pat dadėjo, kad **"su didėjančia parama bus galima sutriuškinti hitlerizmą."**

Stalinas tvirtino, kad **"nacių blitzkriegas subliuško ir jeigu butų antras frontas, naciams butų nepalyginamai sunkiau."** Stalinas priminė, **kad naciai turėdami užtikrinimą, jog nebus užpulti iš vakarų pusės, į rytų frontą sviedžia veik visas savo karines jėgas ir savo talkininkų.**

Sovietų premieras priminė, jog Sovietų fabrikai, sulig savo daug kanuolių, daug lėktuvų ir daug amunicijos. **"Bet vokiečiai turėdami savo ir beveik visos Europos farbrikus, pasigamina ginklų ir amunicijos daugiau."** Sovietų lėktuvai ir tankai, anot premiero Stalino, kokybe viršija vokiečių tankus ir lėktuvus. Sovietų lakunai narsesni, pasiškentę ir su daugiau žinojimo. **"Bet lėktuvų ir tankų Sovietų Sąjunga turi mažiau."**

Hitlerizmą Stalinas pavadino **"replika reakcioniškiausių režimų." "Tai plėšikų partija (nacių partija), reakcijos ir progreso trukdytojų gauja."**

Nežiurint, kad Hitlerio politika paremta ant žmogžudysčių ir plėšimų, tačiau jo "naujoji santvarka visai arti sugriuvimo, kalbėjo Stalinas.

Dėlei Laivo Nuskendimo Japonai Protestuoja Sovietams

TOKIO, lapkr. 6.—Netoliese Korejos minos užgautas nuskendo japonų laivas, 4,522 tonų didumo. Su krovinin ir 342 keleiviais laivas plaukė į Japonijos didžiąją salą. Keleiviai išgelbėti visi. Tik pasigendama keliolikos įgulos narių.

Už laivo nuskendimą japonai kaltina Sovietų Sąjungą, buk buvo viena Sovietų mina, kurias Sovietų laivynas priešęo Vladivostoko apylinkėje. Sovietų vyriausybei japonai pasiuntė "aštrų protestą."

SOVIETŲ KARINĖS JĖGOS TIES MASKVA PERLAUŽĖ VOKIEČIŲ FRONTO LINIJĄ

KELIUOSE FRONTUOSE VOKIEČIAI SMARKIAI SUMUŠTI

LONDONAS, lapkr. 6.—Raudonoji Armija Maskvos fronte perlaužė vokiečių liniją keliose vietose. Vokiečiai desperatiškai kontratavo, kad atgriebti pozicijas ir išlyginti liniją, bet pasiekimo neturėjo. Naciai atmesti atgal ir toliau stumiami. Nuostoliai jų nesvietiškai dideli.

Pirmesnis Sovietų komunikatas pranešė, kad vokiečiai stumiami atgal ir Doneco baseine.

Anglų kariniai rateliai linkę tvirtinti, kad Sevastopolio, Krymo pusiasalyje, vokiečiai niekuomet nepaims.

Tasso korespondentas rašo, kad pirmadienį ir antradienį naciai visu pajėgumu puolė Maskvą visuose sektoriuose. Tuo pačiu sykiu padidino puolimą ties Rostovu. Nėra abejonės, sako korespondentas, kad priešas buvo pakilęs paimti Maskvą ir Rostovą. Bet Raudonoji Armija visur vokiečius kontratakavo visomis karo priemonėmis. Kautynės ėjo aštrios ir žut-butinos. Trečiodienio rytų vokiečiai ėmė silpnėti pirmiausia ties Možaisku, o paskui ir kituose sektoriuose.

Padidinta Sovietų kontrataka sugniuždė priešą, perlaužė jo liniją ir čmė atgal stumti. Priešas tebestumiamas ir jo priešakinės dalys be pasigailėjimo naikinamos.

Londono kariniai rateliai turį davinių, kad naciai nesitiki šią žiemą paimti Maskvą arba Leningradą. Delto jie esą stengiasi centraliniame ir šiaurės frontuose apsikasti ir tik gintis, o koncentruos dideles jėgas puolimui pietų fronte, kad paimti Rostovą ir prasimušti į Kaukazą.

LONDONAS.—Belgijos amunicijos fabrikuose žuvo per 6,000 darbininkų anglų aviacijai puolant tuos fabrikus, kaip nacių karinius punktus.

"VILNIS"
(THE SURGE)
LITHUANIAN PEOPLE'S DAILY
Published daily except Sunday, and on every Thursday together with the regular edition is included an English Section, by the Workers Publishing Association, Inc. Subscription rates in United States, Canada and South America one year $6.00, six months $3.25. Chicago $8.00, six months 4.25, foreign countries $9.00, six months 4.50. Subscription rates for the Thursday edition, including the English Section, in Chicago 1 year $2.50, ½ year $1.50, outside of Chicago, 1 year $2.00, ½ year $1.25.

Advertising rates on application
3116 South Halsted Street, Chicago, Ill.
PHONE, VICTORY 1455

Entered as second class matter September 28, 1926, at Post Office at Chicago, Illinois, under the Act of March 3, 1879.

SOV. SĄJUNGA IR ŽMONIJA

Šiandien Sovietų Sąjungos gimtadienis. Šiandien sueina 24 metai, kaip įsikurė Sovietų valdžia. 7 lapkričio 1917 metų įsikunijo obalsis: visa galia Sovietams.

Pradžioj revoliucijos, tuoj po nuvertimo carizmo, Leninas rašė: **"Darbininkai! Jųs parodėte proletariato, liaudies didvyriškumą pilietiniame kare prieš carizmą. Jųs turite parodyti proletariato ir visos liaudies organizavimo stebuklus, kad paruoštumėt savo pergalę antrame revoliucijos etape."**

Kol buvo Kerenskio valdžia, tol Rusijoj buvo dvivaldystė. Dvi valdžios, Kerenskio ir Sovietų, negalėjo gyvuoti lygiagrečiom.

Lapkričio 7 dieną įvyko Visos Rusijos Sovietų Suvažiavimas. Petrograde pergalę nešąs sukilimas jau buvo pačiame įkaršty je. Tuomet suvažiavimo vardu buvo paskelbta, kad visa valdžia pereina į Sovietų rankas:

"Remdamasis darbininkų, kareivių ir valstiečių milžiniškos daugumos valia, remdamasis įvykusiu Petrograde darbininkų ir įgulos pergalę nešančiu sukilimu, suvažiavimas ima valdžią į savo rankas."

Sovietų valdžia buvo didžiumos valdžia. Sovietams vadovavo bolševikai.

Revoliuciją bandė paskandint kraujuose jos priešai—naminiai ir užsieniniai. Titaniškose kovose revoliucija atmušė priešų atakas ir, laikui bėgant, likvidavo tą nelemtą penktą koloną, trockistus ir buchariniečius, kurie išsigimė Hitlerio ir Japonijos agentais. Atsiskleidė plačiausios perspektyvos socialistinės kurybos. Penkmetiniai planai, kurie pareikalavo didžiausio pasiaukojimo, davė Sovietų Sąjungai galingą socialistinę industriją, o žemės ukis, pagrystas naujovine technika, davė milioninėms valstiečių minioms visiškai naują gyvenimą.

Sukurta galinga Raudonoji Armija, pristeigta galybės mokyklų. Išaugo kadrai naujos inteligentijos.

Kaip Amerikos žmonės su pasididžiavimu skaito savo šalies Nepriklausomybės Deklaraciją ir Teisių Bilių, taip Sovietų žmonės su pasididžiavimu skaito savo šalies konstituciją, kuri atžymi socialistinės sistemos laimėjimą visose liaudies ukio srityse. Įvykdinta pamatinis socializmo principas: **"Iš kiekvieno pagal jo galimus, kiekvienam—pagal jo darbą."**

Susidarė sąlygos dėl visų Sovietų Sąjungos žmonių gyventi pasiturinčiai ir kultūringai.

Konstitucijon įrašyta šie žodžiai: **"Tėvynės gynimas yra šventa kiekvieno SSSR piliečio pareiga."** Ta pareiga virto patriotine priesaika, kuomet fašistinių galvažiežų gaujos įsiveržė į socialistinę tėvynę.

Su ginklu rankoje, su geležiniu pasiryžinnu savo širdyse minės Sovietų šalies žmonės socialistinės santvarkos gimtadienį.

Milionai skeptikų ir kritikų, milionai neviernų Tamošių, kurie buržuazinėse šalyse peikė ar smerkė bolševikus, šiandien įsitikino, kad nėra narsesnių, nėra labiau pasišventusių kovotojų prieš pragarišką Hitlerio mašiną, kaip Sovietų armija, kaip sovietinės tautos.

Tas pasišlykštėtinas terminas "komunaciai" tik pas reakcionierius ir penktakolonistus nenuslydo nuo liežuvio.

Visi padoresni elementai buržuazinės visuomenės dabar mato, kad Sovietų Sąjunga gina ne tik save, bet visą civilizuotą žmoniją. O ką jau kalbėt apie darbo žmones Amerikoj, Anglijoj ir fašizmo pavergtose šalyse! Jie visa savo širdimi, visais savo jausmais su Sovietų liaudim.

Šiame didžiausio krizio laikotarpy Amerikos istorinė užduotis, Anglijos užduotis ta pati, kaip ir Sovietų Sąjungos—suaižyti galvą devyngalviui hitlerizmo smakui.

Sovietų šalies 24 metų sukaktuvių dienoj lai nuskambą visoj plačioj Amerikoj, kaip ir visam pasauly obalsiai pergalingo solidarumo, obalsiai ginkluoto solidarumo ir brolystės.

Grumtynėse su mechanizuotom Hitlerio gaujom Sovietų Sąjunga stovi žmonijos priešakyje.

Jai padėti, už ją kovoti reiškia kovoti už Ameriką, už Angliją, už Kiniją.

Katalikams

Nacių kontroliuojama Kroatijos valdžia įsakė katalikų kunigams pristatyti jai visus parapijų rekordus apie gimimus, šliubus ir mirtis.

Kur parapijas kontroliuoja nepaklusnųs kunigai, juos persekioja ir areštuoja.

Šimtai Čekijos katalikų sušaudyta, tukstančiai areštuota.

Apie katalikų persekiojimą Lenkijoje patsai Vatikanas paskelbė davinių.

Tarp suareštuotų belgų yra daug katalikų.

Buvo laikai, kada apie katalikų persekiojimą rašė ir "Draugas." 7 d. balandžio, šių metų, buvo pranešta štai kas: "Vokietijos nacių koncentracijos stovyklose esą išžudyta 700 lenkų kunigų. Trys tukstančiai lenkų kunigų tebesą kalėjime....

"Iš to galima suprasti, kaip skaudi yra Lenkijos ir jos žmonių, ypač katalikų, padėtis... Naciai, bausdami lenkų tautą ir tikėjimui daro skriaudą."

Kaip sutaikinti čia paduodamus faktus su hitlerine Ancevičiaus propaganda, kurią "Draugas" skelbia ir populerizuoja?

"Draugas," "Darbininkas" ir kiti tos rųšies laikraščiai atsukę visas savo kanuoles prieš bolševikus, prieš Sovietų Sąjungą. Tie laikraščiai eina išvien su kun. Coughlinu, su kunigu Curran ir su kitais dvasiškiais, kurie yra didžiausi Hitlerio pataikunai, kuriems rupi, kad Hitleris nebutų nubaustas.

Bet jei kuris Amerikos vyskupas ar arkivyskupas pasisako už Sovietų Sąjungos rėmimą, tai "Draugas," "Darbininkas," "Amerika" užtyli tokius faktus, slepia juos nuo savo skaitytojų.

Tokia politika yra nešvari ir žalinga patiems katalikams.

Nepaklausys

Artimas Suomijos valdžiai laikraštis "Sanamat" labai grubijoniškai atsako Amerikos valdžiai į jos paraginimą Suomijai pasitraukti iš karo ir susitaikinti su Sovietų Sąjunga. Suomija nenori išsižadėti tų žemių, kurias ji pasigrobė su nacių pagelba. Panašiai rašo ir kiti laikraščiai.

Suomių komercijos ministeris Vanno Tanner savo radio prakalboje bažijosi, kad Suomija yra demokratinė ir ji "labai trokšta taikos visoje Europoje." Ši jo prakalba buvo atsakymas į Anglijos Kooperatyvų Sąjungos atsišaukimą nutraukti sandarą su Vokietija.

Tačiaus, visoj savo prakalboj Tanneris nei neužsiminė apie taiką su Sovietų Sąjunga.

Iš to matyt, kad Suomijos reakcionieriai taip sulipo su naciais, kad juos nebegalima atskirti. Suomijos politiką diktuoja Hitlerio valdžia ir nėra nei kalbos, kad jis duotų Suomijai laisvę veikti savarankiškai.

Tuo tarpu Suomijos liaudis trokšta taikos. Suomijos materialiai resursai baigia išsisemti. Žmonės beveik badauja. Kaip kur jau kyla bado riaušių.

Bet klika, kuri valdo Suomiją, šuniška ištikimybe tarnauja Hitleriui.

Iš to galima spręst, koks bus oficialus Suomijos valdžios atsakymas į Amerikos patarimą.

Įvairiais Klausimais

NACIŲ PRIETELIAI.

Kuomet vokiečių spauda rašo apie Ameriką, tai Chicagos "Tribune" ir Hearsto laikraščiai yra tinkamiausi jai informacijų šaltiniai. McCormicko organą ir Hearsto šlamštus jie vadina "tikros Amerikos balsu". O apie Rooseveltą jie sako, kad jis yra "žydiškas melagius", "tarptautinės žydijos agentas" ir tam panašiai.

Čia verta pastebėti, kad vokiečiams draudžiama klausyties radio programų, transliuojamų iš Italijos, Vengrijos ir Rumunijos. Naciai bijosi, kad jų vasalai ką nors neprasitartų ir neužkrėstų vokiečius pesimizmu.

Bet chicagiškės "Tribune" ir Hearsto laikraščių jie nesibijo. Jie pilnai tiems laikraščiams pasitiki.

Amerikos prezidentą ir kitus valdžios žmones naciai vadina "karo siaubūnais", o Hitleris perstatomas kaip taikos angelas.

Visose užkariautose šalyse vokiečiai turi savo spaudos organus ne tik vokiečių kalba, bet ir vietinėmis kalbomis.

Paryžiuj tokiais parsidavusiais laikraščiais yra "Matin", "Petit Parisien", "Oeuvre" ir dar keli kiti. Paryžiaus žmonės tuos laikraščius boikotuoja ir jų cirkuliacija labai maža.

Lietuvoj tokių parsidavėlių laikraščiu yra "Į Laisvę" ir dar keli kiti.

SVETIMTAUČIAI APIE STALINĄ.

Ralph Ingersoll, žymus Amerikos laikraštininkas, labai gerai atsiliepia apie J. Staliną. Pasikalbėjimas su Stalinu padarė į jį labai gilaus įspūdžio.

Jis pažymi, kad visi, kurie tik turėjo progos arčiau pažinti Staliną, sutinka bendroj nuomonėj, kad jis yra labai stambi asmenybė.

Tą sako Amerikos ambasadorius Steinhardt, Roosevelto personalis atstovas Harry Hopkins, Averell Harriman, lordas Beaverbrook, Britanijos ambasadorius Stafford Cripps ir daugelis kitų.

Žurnale "The American" (už gruodžio mėnesį) Harry Hopkins vaizdžiai pasakoja apie savo skridimą Maskvon ir pasikalbėjimą su Stalinu. Stalinas nesišvaisto žožiais. Jis pasveria kiekvieną savo sakinį. Niekas pasauly taip neapkenčia Hitlerio, kaip Stalinas.

Stalinas pasakė Hopkins'ui: **"Mes, rusai, laimėsime šį karą. Karo frontas bus į Vakarus nuo Maskvos. Rusija nepasiduos. Rusija yra milžiniška, ji neišmieruojama. Ji nebus pajudinta."**

Šiomis dienomis sugryžo Amerikon Miss Bourke-White, kuri išbuvo Maskvoj penkis mėnesius ir kelis kartus fotografavo Staliną. Ji sako: **"Stalinas išrodo, kaip galingiausias žmogus visam pasauly... Aš įsitikinau, kad Stalinas gali daryti griežčiausius nuosprendžius ir yra tikras liaudies lyderis. Politinė situacija Sovietuos labai stipri. Nėra jokio ženklo organizuotos opozicijos ar penktos kolonos."** Tą patį patvirtina ir Allen Wardwell, Amerikos Raudonojo Kryžiaus atstovas Maskvoje.

Taip atsiliepia apie J. Staliną atsakomingi žmonės.

Bet lietuviški špicbukai, kurie jo niekad nematė ir niekad su juo nesikalbėjo, nesiliauja jį pravardžiavę ir niekinę.

Jie slepia nuo savo skaitytojų ir pasekėjų gerus atsiliepimus apie Staliną.

Jie neparodo nei tiek bešališkumo, kaip švaresni buržuazijos atstovai.

F. ABEKO MARŠRŪTAS.

Kaip man išrodo ir kiek galima spręsti iš korespondencijų d. F. Abeko maršrūtas tikrai pasekmingas.

Kaip matyt, San Francisco jis turėjo labai gerų pasekmių. Geros buvo pasekmės Seattle ir Tacomoj, taip pat ir Aberdeen.

Net tokioj labai neskaitlingoj lietuvių kolonijoj, kaip Butte, Montana, ir tai gauta naujų skaitytojų ir aukų.

Tas faktas, kad d. Abekas atlankė Duluth, Minn., ir Superior, Wis., duos ateityje gerų pasekmių. Užmezgus artimesnius ryšius su tų kolonių lietuviais, o taip pat ir Minneapolio lietuviais, "Vilnis" turės nemažai naudos.

Manau, kad ateityje ten galima bus sukurti ir Lietuvių Literatūros Draugijos kuopas.

F. Abekas moka ne tik geras prakalbas pasakyti. Jis labai darbštus naujų skaitytojų rinkėjas. Jis moka prieit prie žmonių ir išaiškinti jiems, kaip svarbu skaityti darbininkiškas laikraštis.

Nėra jokios abejonės, kad Los Angeles jam taip pat gerai pavyks, nes vietos draugų kooperacija užtikrinta ir "Vilnis" ten jau turi didoką būrį savo patriotų.

Vilniškis.

Tūkstantis Japonų Išvažiavo Iš Jungtinių Valstijų Namo

SAN FRANCISCO, Calif.—Japonų valdžios specialiai atsiųstu laivu "Tatuta Maru" vakar išplaukė Japonijon apie tukstantis japonėčių. Daugelis jų didesnę dalį gyvenimo buvo išbuvę Jungtinėse Valstijose.

Bevertis SLA Prezidento Pasigyrimas

"Keleivis" (No. 41) rašo, jog SLA prez. Bagočius sugrįžęs iš SLA Pildomosios Tarybos suvažiavimo "labai gerai nusiteikęs, nes suvažiavimas padaręs labai svarbių ir naudingų SLA nariams nutarimų. Iki šiol Susivienijime buvo tokia tvarka: narys galėjo prigulėti prie organizacijos per 20 metų ir daugiau, bet jeigu tik per 3 mėnesius neužsimokėdavo savo duoklių, būdavo suspenduojamas, o neužsimokėjęs per 6 mėnesius, būdavo išbraukiamas ir už įmokėtus savo pinigus nieko negaudavo. Dabar gi nutarta įmokėtus pinigus grąžinti, arba pratęsti narystę už tuos pinigus."

Perskaitęs tą pranešimą tuojau pamaniau, jog tai yra bevertis SLA prez. Bagočiaus pasigyrimas. Nieko betgi iki šiol viešai nesakiau, nes vis laukiau SLA organo "Tėvynės", kuri visgi turi pilnai SLA narius informuoti apie tokias dideles reformas, kuriomis Bagočius giriasi. Pagaliau, randu "Tėvynėje" pranešimą, kad Pildomosios Tarybos suvažiavimas nutarė **"pagaminti konservacijų lenteles, sulig kurių senųjų skyrių nariai galės persikelti į naujuosius skyrius."**

Laukiu kitos "Tėvynės" laidos; nieko ten nėra apie tas reformas. Jau praėjo daugiau kaip mėnuo laiko, SLA organas "Tėvynė" nieko daugiau apie tai nebeprisimena. Telpa "Tėvynėje" Bagočiaus straipsnis, bet nieko jis nerašo apie suvažiavimo darbus. Ir Centro sekretorius ir redaktorius taipgi tyli.

Kodėl gi Pildomosios Tarybos nariai, nutarę padaryti tokias svarbias reformas, kurios liečia visus senuosius SLA narius, dabar nieko viešai apie tai nekalba?

Aišku, kodėl.

Pildomosios Tarybos suvažiavimas svarstė valdiškų apdraudos departmentų revizorių raportą, kuriame revizoriai teigia, jog SLA turtas yra nupuolęs virš pusės miliono dolerių dėl blogų investmentų, o didelis mirtingumas taipgi neša organizacijai nuostolius. Revizoriai reikalauja ką nors daryti, kad tą blogą padėtį pataisyti. Pildomosios Tarybos suvažiavimas todėl ir nutarė pagaminti naujas mokesčių lenteles seniems nariams. Naujos mokesčių lentelės bus daug aukštesnės. Senieji nariai bus verčiami pereiti į naujus skyrius ir mokėti daug didesnes mokestis. Tokiu būdu Pildomoji Taryba mano pataisyti nesveiką apdraudos fondo padėtį.

Tokis Pildomosios Tarybos nutarimas—tai nėra seniems nariams joks palengvinimas. Jis gali žymiai senuosius narius apsunkinti.

Štai kodėl SLA vadovybė tyli. Štai kodėl Bagočiaus pasigyrimas yra tuščias.

Nariai todėl turi būti sargyboje.

Dabar eina SLA Pildomosios Tarybos nominacijos. Reikia rinkti naujus žmones, kurie geriau rūpinsis SLA narių reikalais.

SLA Narių Komiteto siūlomi kandidatai, atrodo, tinkami SLA vadovybei. Visi nominuokime šiuos:

Prof. B. F. Kubilius, 188 kp., Boston. Mass., ant prezidento.

L. Kavaliauskaitė, 152 kp., Brooklyn, N. Y., ant vice-prezidento.

J. Miliauskas, 286 kp., McKees Rocks, Pa., ant sekretoriaus.

J. Žebrys, 136 kp., Cleveland, Ohio, ant iždininko.

P. A. Jatul, vaistininkas, 25 kp., Stoughton, Mass., ir

St. Kuržinskas, 211 kp., Mahanoy City, Pa., ant iždo globėjų.

Dr. Johanna Baltrušaitienė, 40 kp., Pittsburgh, Pa., ant daktaro-kvotėjo.

SLA Narys.

Anglai Planuoja Orinį Ofensyvą ant Nacių Sovietuose

WASHINGTONAS, lapkr. 5.—Tvirtinama, kad anglai planuoja didelio masto orinį ofensyvą prieš vokiečius Sovietų Sąjungoj. Tai esą bus vyriausybės atsakymas į visuomenės reikalavimą, kad Sovietų Sąjungai butų duodama tiesioginė karinė parama.

Minėtą ofensyvą anglai rengia jau šeši mėnesiai ir dar vis gabena į Sovietų Sąjungą įvairaus tipo lėktuvus ir lakunus. Į didžiuosius mūšius anglų aviacija stosianti tuoj, kaip tik pasiruošimas bus visiškai baigtas.

Japonų mechanizuotos jėgos koncentruojasi pietų link po permainų ministerijoj. Japonų tankos važiuoja per Hsingkiang upę link Burma kelio, kuriuomi pristatoma Kinijai karo reikmens iš Anglijos ir Amerikos į Yunan provinciją.

DETROITO ŽINIOS

ŽUVŲ VAKARIENĖ SVETAINĖS NAUDAI

Jau arti trijų savaičių kaip mūsų vakarienė Sovietų Sąjungos pagelbai įvyko, bet ir po šiai dienai žmonės kalba; svečiai prielankiai atsiliepia.

Visų pirma gerą įspūdį darė įėjus į svetainę du ilgi stalai sudėti taip, kad atrodytų kaip didelė raidė **V**, kas ženklina "Victory" arba lietuviškai **pergalė** (ant Hitlerio ir fašizmo). Stalai apdėti skaniais valgiais ir papuošti gėlėmis, kurias sunešė mūsų narės.

Pirmininkavo Detroito moterų veikimo veteranė U. Litvinienė. Turėjome netikėtą viešnią iš Chicagos, "Vilnies" Moterų Skyriaus redaktorę A. Jonikienę, kuri pasakė mums trumpą prakalbą. Kalbėjo gera veikėja, buvusi clevelandietė M. Valenta, dabar Alvinienė. Kita viešnia iš Saginaw, Mich., O. Kapušaitienė irgi kalbėjo. Iš vyrų kalbėjo P. Jočionis ir Dr. Pavlevičius.

Kada svečiai sužinojo, kad aukų nerinksime, tai patys pradėjo agituoti, kad rinktume. Taip ir padaryta, ir pasekmės buvo puikios: sudėta $100. Gera parama Sovietų kovotojams.

Dar prieš vakarienę kliubo susirinkime galima buvo spėti, kad vakarienė bus nepaprasta. Visos nuoširdžiai diskusavo, planavo kaip daryti ją pasekmingą. Daug narių pažadėjo dovanoti grybų, pyragų, pyragaičių ir tt. Tikietų daug parduota, o dirbti apsiėmė daug narių.

Vakarienės gaspadinės buvo Jakštienė, Kraptavičienė, Palevičienė, Dantienė (ji košelieną išvirė namie), Kerutienė ir Luobikienė. Jos visos dirbo nuo pietų iki vidurnakčio. Negalima atsigėrėti kaip jos draugiškai ir maloniai tarėsi kaip geriau valgį pagaminti. Taip sunkiai ir skubomis dirbdamos visą laiką gražiai ir draugiškai viena su kita apsiėjo.

Vakare į pagelbą pribuvo Petraitienė, Nausėdienė, Grebliknė, Milickienė, Juodaitienė, Šnirpunienė, Savickienė, Husbantienė, Steponkevičienė, Milerienė, Jurkevičienė, Lakomskienė ir Litvinienė.

Valgių aukavo šios narės: 11 kvortų grybų Kurtinaitienė (dabar Maršal) po mažiau grybų sunešė Kraptavičienė, Grebliknė, Šmigelskienė Petraitienė, Dantienė, Gudaitienė ir Andrulienė. Daržovių aukavo: Brazauskienė, Naujokienė, Petraitienė, Tamošiūnienė. O buvusi gera veikėja K. Terzienė aukavo bušelį bulvių. Ji su mumis dabar dirbtų, bet toli ant ūkės gyvena.

J. Šiurmaitis aukavo tuziną kiaušinių. U. Litvinienė dėl laimėjimo didelį vazoną gyvų gėlių, kurį išlaimėjo drg. Rugienius. Šmitrevičienė aukavo padirbtą dėžutę su dirbtiniais grybais, kurią laimėjo Jesulionienė. O gražų kėksą laimėjo viešnia A. Jonikienė ir ant vietos mus pavaišino.

Skanių namie keptų kėksų aukavo Jakštienė, Lakomskienė, Andrulienė, Ginaitienė, Povilaitienė, Garalienė ir Krakaitienė.

Dar nevisi tikietai sugrąžinti. Už dienos, kitos sužinosime kiek pelno liko.

Pramogų komisija ačiuoja visoms, kurios aukavo, visom darbininkėm ir atsilankiusiem svečiam. Ačiu už aukas ir puikią paramą Sovietų Sąjungai.

Moterų Pažangos Kliubo Pramogų Komisija.

DETROITO PAŽANGIEČIŲ DARBYMETĖ

Atėjus rudens šaltesniam orui, tuoj visas Detroito lietuvių veikimas atbudo ir iš šalies žiūrint atrodo, kad tai to ir buvo laukta, ir viskas eina sulyg nustatytos programos.

Progresyvių Lietuvių Radijo Kliubas netiktai susiorganizavo, bet jau davė per keletą sekmadienių per savo pusvalandį žavėjančių gražių programų.

Taipgi Pažangos Moterų Kliubas turėjo vieną parengimą Sovietų Sąjungos pagelbai, ir gana pasekmingas buvo. Turėjo prakalbas K. Petrikienei, kurios irgi nusisekė gerai.

Na, tai ir Draugijų svetainės komitetas jau pradėjo krutėti. Įsigijo jau porą didelių stalų, nežiūrint, kad jau ir pirma turėjo veik užtektinai. Ir tas viskas netik teikia didelį parankumą rengiant mažus parengimus, vakarienes, bet dar padidina mūsų turtelį sutaupytą per daugelį metų.

Šitaip dalykams stovint, reikia surasti būdus, kad galėtume gauti centų ir sudaryti šiokį tokį iždą, kad iždo pagelba galėtume nors rendavodami palaikyti sau nuolatinę svetainę. Juk tai yra didžiai prakilnus dalykas. Čia mūsų jaunimas mokinasi dainuoti, muzikos, lošimo. Čia mūsų organizacijos susirinkimai ir mažieji parengimai; žodžiu sakant, tai didelis kultūros centras.

Na, pereitą pavasarį turėjome parengę vakarienę, padidinimui iždo, ir ar žinote, kad į tą mūsų parengimą atėjo 25 žmonės? Koks tai šlykštus paniekinimas ir išjuokimas to tikslo. Mes tik pažiūrėkime jau ne į žmones, bet į kitus gyvūnus, pavyzdžiui, paukščius, ir žiūrėkime kaip atėjus pavasariui neša, suka ir krauja savo lizdelius. Ir dargi linksmi, su džiaugsmu. Gi mes žmonės, pilnoje to žodžio prasmėj, ir progresyviai, ir kodėl negalėtume paremti taip neįkainuojamai būtiną dalyką?

Todėl šiuo laiku Draugijų svetainės komitetas ir vėl suglaudęs savo jėgas rengia taip vadinamą **žuvų vakarienę ir žokius.** Bus gardžių valgių ir gėrimų ir šokiam bus šauni muzika. Ir viskas dykai, vien tiktai už įžangos tikietą. Čia jau kiekvieno ir kiekvienos mūsų organizacijų narių būtina pareiga paremti tą brangųjį tikslą.

Parengimas įvyks lapkričio (November) 8 d., pradžia 8-tą valandą vakare, Draugijų svetainėj, 4097 Porter st.

Visas pelnas eis mūsų Draugijų svetainės palaikymui ir pagerinimui. Ir aš pilnai tikiu, kad jau šį sykį mūsų gerbiamoji publika ir organizacijų nariai ir narės supras svarbą tos brangios svetainės reikalo ir ateis ir užpildys mūsų svetainę.

Slynkis.

Petrikienės Prakalbos

Atėjo ir pračjo prakalbos mūsų kliubo surengtos. Kalbėjo iš Brooklyno pionierė veikėja, moterų organizatorė, rašėja ir kalbėtoja K. Petrikienė. Nepilnai dvi savaites turėjome surengimui šių prakalbų, o žmonių priėjo pilna svetainė.

Vadovaujant Stellai Šmitrevičienei, Lietuvaičių Asemblis sudainavo keletą dainelių. Kalbėjo Mildred Janoniūtė varde LDS jaunuolių kuopos. Ji papasakojo ką jaunuolių kuopa veikia. Pirmininkavo Pažangos Kliubo organizatorė M. Geraltauskienė. Klausėsi visi, seni ir jauni Petrikienės prakalbos ir sako, kad ji geriausia kalbėtoja lietuvių moterų tarpe. Kurie neatėjo, tie gailisi. Norėtume vėl išgirsti ją greitu laiku. **O. K.**

Jei pageidauji, kad ir tamstos kaimynas gautų teisingas žinias apie karą, užrašyk jam "Vilnį."

DETROITO GATVĖMIS IR ŠALYGATVIAIS

200,000 Neteks Darbo.

Mažinimas automobilių produkcijos privačiam marketui eina visu tempu. Tas labai tragiškai atsiliepia ant darbininkų. Juos atleidinėja tūkstančiais. Pirmiau žadėjo jiems tuojau parūpinti darbus amunicijos gamyboje, bet dabar pasirodo, kad tokių darbų nėra.

Jau šiandien desėtkai tūkstančių ieško darbo, nerimauja. Miesto valdininkai irgi nerimauja; girdi, neužilgo bedarbių čia bus nemažiau 200 tūkstančių. Jų išgastavimas betgi visai kitokio pobūdžio.

"200,000 bedarbių Detroite bus priežastim praradimui dėl miesto taksomis bent $2,700,0000."

Miesto gaspadoriai turi savo problemas, o darbininkai savo. Jos skirtingos.

Karas Duoda Pelną.

Monopolistinio kapitalo organas "The Detroit Free Press" skelbia nepaprastą pelno didėjimą didžiųjų korporacijų. Atžymi, jogei 240 kompanijų (nekurios jų koncentruojasi Detroite) per pastaruosius tris mėnesius turėjo gryno pelno net $383,906,000. Pernai šios kompanijos turėjo neprastą šienapiūtę,—pelnė per 3 mėnesius $278,471,000.

Būtiniausios pragyvenimui reikmenys čia nesvietiškai brangsta. Organizuoti darbininkai reikalauja algų pakėlimo, bet sutinka atkaklų pasipriešinimą iš daugelio frontų. Valdžia skiria Detroito fabrikantams del karo užsakymų milionus dolerių.

Laikas Pagerinti.

Detroito Lietuvių Radijo Kliubo programai sekmadienio rytais nuo 9-tos valandos iš WJBK turi desėtkus tūkstančių pastovių klausytojų. Jiems patinka, gi ria.

Reikėtų betgi programų vedėjams kreipti domę štai į ką:

WJBK pati stotis kiekvieną kartą primena apie turinį tų programų. Paskui Beliūnienė irgi anglų kalboj pakartoja tą patį, na, o priedui lietuvių kalboj pasakoma tas pats.

Kam tokis pakartojimas? Kam reikalinga turėti du anounseriu?

Nežino Ką Daryti.

Kelintu kartu nugirdau nuiskundimus, kam Detroite neatgaivinama tie diskusijų ir viešų apkalbėjimų vakarai, kurie savo laiku čia buvo tokiais populiariais ir teikė liuosą laiką turinčiai publikai progą gilintis į opiuosius gyvenimo klausimus, problemas.

Dabar, kada Hitlerio legionai mėgina nušluoti nuo žemės paviršiaus pirmą produktą darbo žmonių valios—pačių darbininkų įsteigtą ir tvarkomą Sovietų valdžią;

Dabar, kada strimagalviais besikeičiantis gyvenimas iššaukia naujas darbininkams uždaotis;

Ir kada, pagaliaus, daugėjantis skaičius bedarbių trokšta progų pasiklausyti diskusuojant įvairius klausimus ir tam turi perviršį liuoso laiko,—

Reikėtų įsteigti ir vėl tuos viešus susirinkimus - diskusijas. Draugijų svetainė retai kada užimta, o diskusantų atsirastų pakankamai.

Publika Kalba.

Mačiau vieną judį, kuriame populiarizuojama Anglijos lordai ir medaliais apsikabinę kariuomenės vadai.

Vienoje scenoje eina baisiai išpūsta paroda. Blizga oficierių epoliotai, sukinėjasi puošnios damos. Pasirodo ir pats Anglijos karalius. Pravažiuoja didelės tankos desėtkais, šimtais. Publikoj net keliose vietose pasigirdo garsūs šauksmai: "Kodėl Anglija nepasiunčia tas tankas į darbą?"

Kodėl? Tai klausimas, kuris reikalauja konkrečio atsakymo pas milionus visų tų, kuriems ištikrųjų rūpi sutriuškinimas hitlerizmo.

Plunksnabraižis.

Žodis į LLD 52-ros Kp. Narius

Per vasaros sezoną mūsų susirinkimai buvo perkelti į pėtnyčios vakarus. Mat detroitiečiai būdami "milionieriai" turi atsidurti su savo lize prie ežero krantų kol saulutė degina.

Bet einant nacionalio apsigynimo darbui, daugeliui iš gerų kuopiečių teko atsidurti dirbtuvėse ir reikia pėtnyčios vakarais dirbti.

Pereitas susirinkimas padarė tam tinkamą tarimą. Vasaros sezonas jau baigiasi net ir tiems, kurie grybauti išbėgdavo, nes grybai jau baigiasi, tai beliko vienas dalykas "atsukti laikrodį atgal," pradėti susirinkimus nedėlios dienomis.

Sekantis susirinkimas atsibus lapkričio 9 d., 10-tą valandą ryte, Draugijų svetainėj, mūsų paprastoj vietoj. Kadangi randasi svarbių klausimų, tai aš manau, kad ir tie, kurie iki šioliai negalėjote dėlei naktinio darbo būti susirinkime, dabar nebus kliūčių ir galėsite dalyvauti.

Mums šis susirinkimas yra svarbus tuomi, kad likosi atidėti balsavimai į Centro Valdybą, taipgi ir delegatų rinkimas į Michigan Valsilijos Lietuvių Kongresą irgi paliktas iki lapkričio 9 dienos.

Kitas svarbus klausimas, tai mokėjimas duoklių už šiuos metus, nes nekurie nariai nėra pilnai užsimokėję, o nauja knyga yra gana svarbi. Apie ją patirsite susirinkime.

Nepamirškite sykiu atsivesti naujų narių. 52 kuopa buvo viena iš didžiausių kuopų, bet pastaruoju laiku pradėjo šlubuoti ir kitos kolonijos užėmė pirmenybę.

Negražu, kad dinamiškam Detroitui kitos kolonijos taip kaip per murzą užduoda.

52 kp. Korespondentas.

Detroito Aido Choras Neatvyko į Clevelandą

Cleveland, Ohio.—Labai apgailestaujame, kad reikia pranešti kaip Clevelando lietuviams, taip ir Aido Chorui Detroit, Mich., kad šiuom tarpu Clevelando Lyros Choras negalėjo surengti Aido Chorui koncerto, kaip buvo planuota. Apgailestaujame taipgi, kad anksčiau nepranešėme Aido Chorui ir pereitą savaitę "Vilnyje" jau pasirodė žinia, jog Aido Choras žada pasirodyti Clevelande.

Turime pranešti Clevelando visuomenei ir Aido Choro nariams, kad šiuo tarpu nėra galimybių mums surengti tą koncertą. Atsiprašome jei Aido Choro nariai tapo suvilti. Mes dėsime pastangas, kad ateityje surengti koncertą, kuriame galės dalyvauti Detroito Aido Choras.

Dar kartą atsiprašome, ypatingai Detroito Aido Choro ir tikime, jog šis atsitikimas nesudarys tarp clevelandiečių ir detroitiečių nesusipratimų ir kad mums bus galima surengti koncertą ateity.

Lyros Choro Pirmininkė A. B.

LIET. PILIETINIMO IR PAŠELPOS KLIUBO MITINGAS

Lapkričio 9 d., 1 val. po pietų, Lietuvių svetainėj, 25th ir Vernor Highway įvyks Lietuvių Pilietinimo ir Pašelpos Kliubo susirinkimas. Visi kliubo nariai dalyvaukite.

Alvinas.

DR. J. B. RYDZAUSKAS
Gydytojas, Chirurgas ir Akušerius
VALANDOS: 10-12 ryto ir 2-8 vakaro
Ofisas aprūpintas naujausiais daktariškais įrankiais: elektros, ultra-violet spinduliais ir laboratorija ištyrimui kraujo ir vidaus liekanų ir tt.
12170 Jos. Campau, Hamtramck, Mich.
Telefonas: Townsend 6-1600

LIETUVIŠKA ČEVERYKŲ KRAUTUVĖ
WALK - MORE SHOE STORE
Pasirinkimas Visai Šeimynai — Florsheim ir Overglobe Rūšys
OVERGLOBE ČEVERYKŲ
Moterims Pasipuošimui Čeverykai
5432 W. Vernor Highway
DETROIT, MICHIGAN

Lietuvis Namų Budavotojas
JOSEPH BLISS
Telefonas, TYler 6-5754

Joseph Lucky
LIETUVIS SIUVĖJAS, VALYTOJAS IR DAŽYTOJAS
Siutus darom ant užsakymo moterims ir vyrams vėliausios mados. Taipgi pertaisome už prieinamą kainą.
3012 McNichols E., Detroit, Mich.
Darbą paimam iš namų ir pristatom
Telefonas: Townsend 5-1578

A. M. KIŠONO
Aptieka
DRUG STORE
Geriausia Vieta Receptų Išpildymui ir Visokių Vaistų Pirkimui
8910 Jos. Campau

DETROITO DARBININKŲ
KOOPERATYVO VALGYKLA (Restaurant)
PIRMAS SKYRIUS:
2934 Yemans St., Hamtramck, Mich.
Atdara nuo 5 val. ryto iki 11 val. vakaro
ANTRAS SKYRIUS:
9238 Jos. Campau, Hamtramck, Mich.
Atdaras dieną ir naktį
Mūsų Obalsis: Šviežias ir Sveikas Maistas
Suorganizuotas ne pelnui, o plėtimui kooperatyvio judėjimo. Del gero ir skanaus maisto sustokite čionai.

DR. A. J. ANDREWS
Lietuvis Dentistas
3964 W.Vernor, Detroit,Mich.
Kampas Hubbard
OFISO VALANDOS:
Trečiadienį nuo 9 iki 1 val.
Šeštadienį nuo 9 iki 6 val. vak.
Kitas dienas nuo 9 iki 9 val.
Tel. Lafayette 6634

DR. J. J. SIMS
Akių Daktaras
OPTOMETRISTAS
Egzaminuoja, Priskiria Akinius ir Gydo Vartojant Orthoptišką Gydymo Būdą
5446 Michigan Ave.
Prie 33rd Street
Telefonas Lafayette 2082

Darbininkiška Užeiga
HICKS
1804 Springwells, Detroit, Mich.
GARDUS ALUS, SALDUS VYNAS, STIPRI ARIELKA
Skanūs Užkandžiai Sykį užėjęs, visados užeisi

DR. M. D. PALEVICH
Gydytojas ir Chirurgas
VALANDOS:
2-4 ir 6-9 Vakaro
Sekmadieniais nuo 9 iki 12 ryto
8733 JOS. CAMPAU
Tel. Trinity 2-1638

R. Smigelskis
Užlaikau Savo Bičių Medų ir Parduodu Nebrangiai.
8557 Mendota St.
Detroit, Mich.
8557 Mendota Street

Tel. Tyler 4-2895
Rose Beauty Salon
Aptarnaujame Gražiai, Pilnai
PERMANENT WAVE
$2.50, $3.50 ir $5.00
(1 Blokas North nuo Blvd.)
7420 Fourteenth Street
Detroit, Mich.
ROSE SAVICKAS, Sav.

Tel. Lafayette 1545 Notary Public
PAUL MOLIS
Real Estate, Insurance ir Laivakorčių Agentura
1982—25th Street
Arti Lietuvių Svetainės ir Vernor Highway

ŠERMENŲ DIREKTORIUS — LIETUVIS GRABORIUS
Geras Patarnavimas Visiems
D. B. BRAZIS
1930—25th Str., Tel. Lafayette 1275
(Arti Lietuvių Svetainės)

DR. A. A. IVINSKAS
CHIROPRAKTIKAS
1687 Clark
Detroit, Mich.
Ar turit skilvio, plaučių, širdies, inkstų, viduriu ar kepenų ligą?
Ar turit Reumatizmą, Katara, Dusuli, Paralyžių, Nerviškumą, Nemigą, nuolatinį Galvos skaudėjimą?—Chiropraktika yra vienatinis mokslas, kuris gali pralaužti tų ligų priežastis.
Ar turit nesmagumo su Akimis, Ausimis, Nosia ar Gerklė? Jeigu jus esat Apakę ar Apkurtę per daug metų, arba visai patrotinę kalbą (balsą), nemutokit vilties, bet pasitiesiankit apie Chiropraktika.
Ar turit Moterišku ligas arba bent kokias Lytiškas negerovės? Nesidrovėkit ir nesilinkokit, viskas bus užlaikyta slaptybėje, o pasekmės stebėtinos.
Gal turit Šustingusius Sąnarius rankose ar kojose ir negalit ją naturališkai nusudėti, Chiropraktikos sistema tą atlaisys.
Aš esu praktikavęs prie ligonių per keturolika metų tymiausiuose ligonbučiuose.
Ant pasaukimo atsilankysiu į namus pas ligonį.
Ofiso valandos: 10-12 ryte; 1-8 val. vak.
Telephone Lafayette 8554

P. URBANT
Roofing & Siding
IVanhoe 1662
3936 Crane Ave. Detroit, Mich.

KVIETKININKAS
F. LOCNISKAR
Kvietkos Visokiem Reikalam Parenduojam Palmas.
Mes išpildome gėlių užsakymus telegrama visur Jungtinėse Valstijose.
3276 Michigan Avenue
Tel. Lafayette 1985

Michigano Lietuviams

Amerikos Lietuvių Michigan Valst. Kongreso Reikaluose

Jau pasigirdo pirmos žinios iš provincijos dalyvausiančių visuotiname Mich. Valsti. Lietuvių Kongrese. Tikrų davinių nėra tiktai iš sekančios savo skaitlium po Detroito lietuviais apgyventa teritorija, tai Grand Rapids, Mich.

Tikiuosi, kad man nereikės nusivilti nematant skaitlingos delegacijos iš ten.

Kadangi iš visur priduoda iš kalno žinią maždaug kiek delegatų dalyvaus, taipgi aš norėčiau gauti tas žinias be atidėliojimo, nes yra tam tikri prisirengimai reikalaujanti maž daug abelno skaitliaus delegatų, kad butų žinoma iš kalno.

Pasiskubinkite pranešti man atvirute!

Šiuo tarpu pranešu visiems išrinktiems delegatams ir taip lygiai ir tiems, kurie atvažiuos sykiu su delegatais kaipo tėmytojai, kad dėlei geresnio parankumo per jau dabar susidariusias sąlygas turėjome gauti didesnę ir geresnę vietą Michigan Valstijos Liet. Kongreso posėdžiui.

Kongresas atsibus Lietuvių Svetainėjė, kampas 25th st. ir Vernor Highway West, 16 d lapkričio.

Dalyvaus be delegatų—gerai žinomų svečių, kaip Michican piliečiams farmeriams, taip lygiai ir miesto darbininkams—unijistams — Michigan valst. seimo senatorius S. Nowak; iš UAW-CIO nacionalės tarybos Melvyn Bishop, taipgi lietuviams gerai žinomas atsakantis redaktorius vienintėlio darbo žmonių ir liaudies dienraščio vakarinėse valstijose, "Vilnies" dienraščio, V. Andrulis.

Tai ne viskas. Bet šį sykį tai pradžia. Tėmykite vėlesnes laikraščio laidas apie tolimesnius pranešimus.

Kasdien žaibo greitumu žinios ateina apie Europos karo eigą. Net ir nekurie tų, ką iki šiol buvo visam pasauliui žinomi kaipo "apyseriai," jau atsidaro savo akis pamatant galutiną pavojų iš pusės nacių ir fašistų.

Net toks sandarbininkas Chamberlaino politikos laikuose pataikavimo Hitleriui lord Halifax, lankydamasis Detroite 3 d. lapkričio pareiškė, kad kitokio išėjimo jau nebeliko kaip tik "didesnė produkcija, dar didesnė produkcija ir dar sykį didesnė produkcija, kad butų su kuom apsigynti prieš Hitlerį."

Taigi ir mes Amerikos lietuviai Michigan valstijos turime sukrusti gyviau, sujungti savo spėkas Michigan valstijoj sykiu su kitais, kad padarius dar didesnes pastangas rėmimui Roosevelto nacionalės vienybės programo ir taip kaip ir Roosveltas, kad sako, kad reikia "copper heads and rattlesnakes" sutriuškinti koliai jos daug blėdies nepadarė, taip ir mums reikia didelio, vieningo darbo, išnaikinimui tų, kurie randasi musų tarpe, Hitlerio slaptų lietuviškų agentų, kurie slepiasi po priedanga demokratijos, pridengę savo barškučius mirtingai kanda į sveiką lietuvišką kuną.

Tai šašai ant musų kuno, kuriuos mes turėsime ankščiau ar vėliau nusivalyti jeigu nenorėsime atsidurti tokiame padėjime kaip Francuzija, Belgija, Norvegija, Serbija arba Jugoslavija ir žinoma musų tėvų žemė Lietuva.

Pakeisdamas mums lietuviams gerai žinomą lietuvių balsį—"vyrai pajudinkime žemę" tarsiu, kad "vyrai ir moters lietuviai—sukruskim greičiau ir prie darbo sparčiau kol dar ne vėlu!"

Jonas Danta,
Kongreso Šaukimo Kom. Rašt.,
7438 American, Detroit, Mich.

Anglijos parašiutiniai kareiviai. Jų Anglija turi daug. Matyti ji ruošiasi nevien apsigynimui savo salos, bet ir ekspedicijai į kontinentą, kad tiek daug parašiutistų lavina.

VIENA DIENA TARP RAYMONDO LIETUVIŲ

Raymond, Wash., guli pasidraikęs abiem pusėm Chehalis upės, kurią supa aukšti kalnai. Visur atkalnėse priaugę daug didelių medžių.

Mane į Raymondą atvežė drg. P. Grybas iš savo farmos. Smagu buvo važiuoti per didelius miškus. Mačiau vietų, kur netik dideli medžiai, bet daug prigriuvusių ir čia per šimtmečius begulinčių medžių puvėsenos rodo, kad šie miškai dar nebuvo žmogaus rankos liesti.

Raymondas, kaip ir Aberdeen, Tacoma ir kiti šios apielinkės miesteliai remiasi ant miškų kirtimo ir lentpiūvių. Apart gaminimo statybai medžiagos, yra keletas popieros fabrikų, tai kur paruošia popierai medžiagą ir medžiagą dirbtiniam šilkui.

Chehalis upė yra tekanti vandens gysla iš aukštų kalnų. Tai sriovė, kuria kas metas nuleidžia už milionus dolerių medžių. Ties Raymondu Chehalis upe atlieja jūrų vanduo. Kaip senesni gyventojai pasakoja, tai visas miestas pirmiau buvo pastatytas ant stulpų. Tas buvo neišvengtina, nes vanduo apliedavo plačias lygumas. Dabar jau daug vietų išpilta.

Atvykę į Raymondą pirmiausia apsistojom Norkų ūkėje. Šeimininkų neradę namie, pasukom į miestą.

Apie Norkų ūkę reikia tarti keli žodžiai. Ji randasi atkalnėje, bet visa jų žemė susideda iš žemumų atkariautų nuo jūrų vandens. Norkam lėšavo $5,000 supilti aukštas žemių tvenkinys, kad vanduo neužlietų. Jie dabar ten turi puikias ganyklas.

Prieš susirinkimą apsistojom valandėlei pas Burtus. Drg. Burtui atvežiau labų dienų nuo jo brolio iš Seattle, Wash., ir Burtienei nuo švogerio.

Mūs jau laukė grakšti šeimininkė su vakariene. Burtienė yra kilus iš Pittston, Pa., apielinkės, tai buvo smagu su ja pasikalbėti apie senų laikų gyvenimą.

Vakare įvyko prakalbos ir užkandis bei pasilinksminimas. Čia žmonės nuoširdūs ir klesiniai sąmoningi.

Vakaras praėjo gražiai, kadangi ir su ryžtingu nusistatymu, kad padidintu spartumu telkti jėgas kovai prieš hitlerizmą.

Prisiminus apie spaudos rolę ir reikalingą spaudos stiprinimą, aukavo "Vilniai":

P. Grybas	$5.00
A. Burt	1.00
Mezenams	2.00
J. D.	1.00
J. Gateski	1.00
A. Lauraskas	1.00
M. Tanauskas	1.00
G. Kazačiūnas	1.00
C. Norkus	1.00
J. Shernas	1.00
W. Kelly	50
Viso	$15.50

Sovietų Sąjungos pagelbai duota $6.00.

Nuoširdi Parama.

Raymondo lietuvių parama "Vilniai" parodė, kad miškų darbininkai puikiai supranta ir įvertina pažangą, darbininkišką spaudą.

Raymonde lietuviai apsigyveno senai. Nekurie jų visai gerai įsikūrę. Senas šio miesto gyventojas Balčiūnas net yra savininkas vienos busų linijos. Jo keli busai vežioja žmones iš vieno į kitą miestelį.

Bendrai beveik visi čia turi nuosavus gyvenimui namus, beveik visi turi vaisinių medžių ir daržus.

Šio miesto lentpiūvių ir miškų darbininkai priklauso prie unijos. Darbai, mažiausia 75c. algos į valandą.

Prie pabaigos reikia pažymėti, kad miškuose ir lentpiūvėse darbai pusėtinai sunkūs.

F. A.

TRIS DIENAS PRALEIDUS SU PORTLANDO IR OREGON CITY LIETUVIAIS

Spalio 25 d. atvykęs į Portland, Oregon, maniau turėsiu sunkumų susisiekti su vilniečiais, bet tuoj paaiškėjo, kad netoli miesto centro gyvena Stupurai. O nuo Stupuro jau turėjau laišką, kad pašaukčiau telefonu. Nenorint juos trukdyti, pats sau vienas nuvykau į Stupurų namus.

Ant laimės, Stupurienę radau namie. Tuoj ir Stupuras sugryžo iš darbo.

Apie Stupurus aš jau žinojau iš spaudos, o dar daugiau apie juos išsikalbėjau Seattle, Wash., su Stupuro mamyte ir jo sesute Dvariškiene.

Sekmadienį anksti ryte atvyko Urbonas, namų maliavotojas, seniau gyveno Chicagoje. Ilgai netrukus Stupuro automobilium leidomės kelionėn. Aplankėm keletą "Vilnies" senų skaitytojų. Mūsų kelionės rezultatai buvo vaisingi—radome "Vilniai" tris naujus skaitytojus.

Vakare įvyko masinis mitingas. Publikos susirinko apščiai, daugiau negu bent kada, kaip apskaičiavo vietos darbuotojai.

Masinio mitingo ir susipažinimo vakarėlio komisija: Stupurai, Ulskiai, Jezelskienė ir Urbonai gražiai pasidarbavo. Mitingas praėjo puikioj nuotaikoj. Mitinge buvo ir rusiškai kalbančios publikos grupė. Teko pakalbėti ir rusiškai.

Prakalbom pirmininkavo C. Marcenkus. "Vilniai" aukų sumetė $27. LLD 4 kp. iš Portlando man aukavo $5. Visų aukavusių vardai bus administracijos paskelbti.

Lietuvių Kolonija.

Sekmadienį aplankiau Smalinskus, Baltrušaičius, Jankauskus (šie turi gasolino stotį) ir Mack. Pirmadienį su Janušausko mašina dar daugiau lietuvių atlankėme. Pasibuvę Janušauskų namuose ir pietų užkandę atlankėm Petrušiūnus. Jis mums papasakojo apie laivų statymo darbus. Sakė, kad ten kur jis dirba nustatyta per devynis mėnesius pabudavoti vieną laivą, bet dabar darbas eina sparčiau ir greičiau laivą pastatoma.

Norėjome sueiti Račkauskus. Buvome sustoję jų puikiai įrengtoj stotyj. Račkauskas turi 3 gasolino stotis. Mes neradome paties šeimininko tuo laiku.

Oregon City ir Willamett.

Buvo smagu pamatyti Jezelskių ūkę. Nuoširdūs ir sąmoningi ūkininkai mus maloniai priėmė. Jezelskienė net sūrį įteikė nuvežti Mugianienei į San Francisco.

Jau spaudoj buvau skaitęs apie Ulskių ūkę, nes ten tiek Portlando tiek Oregon City organizacijos rengia piknikus. Tačiau spaudoj skaitant nesusidarė tos ūkės pilnas vaizdas.

Drg. Ulskis senai šioj apielinkėj gyvena. Jis tos ūkės žemę pirko 33 metai atgal, kada dar buvo miškų apžėlę apvali kalneliai. Dabar miškas apvalytas ir dirva labai derlinga. Jo ūkė susidaro iš uogų, riešutų, vaisingų javų ir vištų. Piknikam čia labai puiki vieta: graži pievą, dideli medžiai ant upės kranto. Pievoj gerai auga grybai, upėj daug žuvų ir švarus, gilus vanduo maudytis. Ulskiai yra nuoširdūs spaudos rėmėjai; daržą veltui duoda spaudos ir pažangių organizacijų piknikams.

Susipažinimo Vakaras.

Antradienį susirinkom Ambrozų ūkėj, Oregon City apielinkėj, artimesniam susipažinimui. Dalyvių nuotaika buvo puiki. Maisto parūpino moterys, daugiausiai pasitarnavo S. ir A. Ambrozai. F. ir V. Ulskiai, O. ir J. Karbonskai; M. ir K. Jezelskiai ir kiti.

Vakaras ėjo smagiai. Užkandius visi pareiškė savo mintį apie pažangų darbininkišką veikimą ir spaudą. Račkauskai, Jezelskiai ir Ulskiai atnešė dovanų. Jas išleidus laimėjimui pasidarė pelno dėl "Vilnies" $16.25. Jaunutis Karbonskas buvo puikus aukcionierius. Jankauskienė brangiai nupirko vaisių, o Stupurai sūrį. Tai buvo gražį laikraščiam parama.

Laurinaičiai net už du metu užsimokėjo už "Vilnį". "Vilnies" preso fondan vienas portlandietis aukavo $50. LDS 106 kp. Portland ir Oregon City aukavo $10; LLD 223 kp. Oregon City $5. C. M. įstojo į bendrovę su $10. S. Danell aukavo $2. Po dolerį aukavo: A. Petrušiūnas, L. Jezelskienė ir A. Šarka. Viso iš Portlando ir Oregon City "Vilniai" pasiųsta $109.

Nina Jonaitytė užrašė brolį "Vilnį" į Urugvajų ir taipgi užsirašė "Laisvę". Taigi abiejuose miestuose užrašyta 7 nauji "Vilnies" skaitytojai ir vienas "Laisvės".

Visi vakarėlio dalyviai išsireiškė, kad spaudos maršrūtas labai daug naudos padarė lietuvių kolonijai. Iš vakarėlyj dalyvavusių daug kas, ypač iš moterų, išsireiškė pageidavimą, kad pas juos atvyktų moteris kalbėtoja.

Portlande ir Oregon City darbininkai gerai organizuoti į unijas, daugiausiai CIO unijas.

Smagu buvo praleisti 3 dienas tarp sąmoningų farmerių, gerų unijų narių ir nuoširdžių darbininkų judėjimo rėmėjų.

A.

Tariasi Dėl Kontrakto

Springfield, Ill. — Progresyvių Mainierių Unijos Illinois valstijos skalės komitetas šiomis dienomis veda derybas su Coal Produces Association of Illinois. Derybos eina dėlei naujo kontrakto, kuris liečia 20,000 tos unijos narių. Kontraktas užsibaigė pereitą balandžio mėnesį ir iki šiol dar neatnaujintas.

Mainerius derybose atstovauja William Keck, progresyvių unijos valstijos prezidentas, ir kiti tos unijos delegatai. Operatorių delegacijos pirmininkas yra Walter Gill iš Peoria, Ill. Manoma, kad greitu laiku prieis prie kokio nors susitarimo. Manoma, kad ir ši unija ir operatoriai priims kontraktą panašų į tą kurį nesenai priėmė CIO United Workers of America.

Mainieris.

MINNESOTA NĖRA IZOLIACINĖ TVIRTOVĖ

Charles Lindberghas, kuris gimė Minnesotos valstijoj, priskaito ją sau ir savo partneriams iš America First.

Taip, betgi, nėra. Minnesotos žmonių didžiuma nusistačius prieš Hitlerį ir tam yra daug įrodymų.

Minesotos Darbo Federacijos ir CIO konvencijos pasisakė už prezidento Roosevelto politiką. Jau tas vienas faktas galima pavadint stipriu antausiu Lindbergho kompanijai. Minnesotos darbo unijos protestuoja prieš nacius, kad jie pavergia tautas ir visur naikina darbo unijų judėjimą.

Kaip Minneapoly taip ir Duluth įvyko skaitlingi antihitleriniai susirinkimai.

Hennepin kauntės (Minneapolio) CIO unijų Industrinė Taryba priėmė rezoliuciją už sušaukimą plačios tarptautinės konferencijos, kurioj turėtų dalyvaut Amerikos, Sovietų Sąjungos ir Anglijos darbo unijų vadovybė. Rezoliucija taippat reikalauja sukurti vakarų frontą.

Viešbučių ir restauranų darbininkų unija Minneapoly renka pinigus fondan, kad padėti Sovietų Sąjungai ir Anglijai.

Minnesotoj yra labai daug norvegų. Jie, beveik kas vienas, griežtai nusistatę prieš hitlerizmą ir už savo senos tėvynės išlaisvinimą.

Norvegai ir kitos tautos sudarė komitetą, kuriame dalyvauja 75 atstovai. Ten yra slavų, žydų ir kitų tautybių žmonės, taip-pat ir amerikoniškų organizacijų atstovai. Greitoj ateity Minneapolio Auditorium įvyks masinis susirinkimas, su kalbėtojais plačiai žinomais visoj Amerikoj. **Bet ten nebus Lindbergho, nes jis yra svetimas Minnesotai, nepageidaujamais.**

Kad tas masinis susirinkimas juo geriau pavyktų, prisideda ir unijos (ADF ir CIO).

Minnesotos darbininkai jau pradėjo vajų už karo gamybos pakėlimą, kad būtų užtenkamai mašinų sunaikinti Hitlerio mašiną.

Norvegai atlaikė daugelį susirinkimų, kuriuose dalyvavo tūkstančiai žmonių.

Iš Kanados buvo atvykęs norvegas karininkas Reistad, kuris padarė pranešimą apie norvegų lakūnus Kanadoje. Jie turi savo stovyklą, kuri vadinasi Little Norway. Ten apmokami jauni norvegai būti patyrusiais lakūnais. Išsimokslinusius aviacijoj gabena Anglijon.

Minnesotoj gyveną norvegai antsidėjo mokesčius, kad parėmus Little Norway lakūnus, kad sustiprinus pačių norvegų aviaiją.

Taigi, Minnesota eina su visa Amerika, nors tame anti-hitleriniam sąjudy dar yra trūkumų, dar trūksta agresyvumo.

Minnesota nėra izoliacionistų tvirtovė. Pagaliaus pats Minnesotos gubernatorius, kuris yra republikonas, pasisakė už neutraliteto įstatymo atšaukimą.

Minneapolietis.

Advokatas, Fotografas, Plaukų Toniko Išdirbėjas

So. Boston, Mass. — Šiomis dienomis naują ofisą atidarė advokatas Petras Šimonis (Shimon) po numeriu 414 W. Broadway, So. Boston, Mass. Jo telefonas: Sou. 2150.

Adv. Petras Shimon Jr. yra plačiai žinomas Naujosios Anglijos žmonėms kaipo Dėdė Petras ir kaipo anaunseris Progresyvių Lietuvių Tarybos Radijo pusvalandžio iš stoties WHDH. Jis yra gimęs Lawrence, Mass. Jo tėvas, Petras Šimonis yra senas Lawrence gyventojas. Motina yra mirusi.

Adv. P. Shimon yra baigęs Boston University College of Law. Jis gavo taip vadinamą "Bachler of Law" LLB laipsnį. Gavęs laipsnį jis dar nepasitenkino ir vėliaus per ilgą laiką jis studijavo plačiai įstatymus Northern University, ir ten gavo LLM "Master of Law" laipsnį. Reiškia, adv. Petras Shimon Jr. yra pilnai prisirengęs praktikuoti ir iš to rimtai gyvenimą daryti iki senatvės.

Adv. P. Shimon yra taipgi gabus dainininkas ir muzikos žinovas. Kuomet buvo Boston Universiteto studentas, musų Petras buvo Glee Club gaspadorius, taipgi ir solistas. Jis dainavo ir lošė Gilbert — Sullivan operetėj, kurią perstatė scenoj Boston Universiteto studentai. Petras yra vedęs ir puikiai gyvena su savo žmona Helen.

Lietuviai, kurie turite bent kokį legališką reikalą, šių žodžių rašytojas rekomenduoja adv. Petrą Shimon kaipo teisingą ir gero velijantį dėl visų lietuvių.

Fotografistas Mikolas M. Bolys

Fotografistas Mikolas M. Bolys, plačiai žinomas Naujojoj Anglijoj kaipo geras veikėjas, tulą laiką atgal atidarė fotografijų studiją po numeriu 414 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Mikolas Bolys yra daug pasidarbavęs progresyvių judėjime, daugiausiai meno srityje. Jis mokino chorus, grupes ir labai daug pats lošė ir kitus mokino. Fotografijų biznyje jis jau seniai laikosi ir turi gerą patyrimą, tačiaus dabar jis turi geriausią studiją ir tinkamiau gali darbus atlikti. Todėl tikiu, kad lietuviška visuomenė reikalui esant, turėtų kreiptis pas Mikolą M. Bolį. Jo studija atidara ir vakarais.

Alenksandra Mizara, Plaukų Toniko Išdirbėjas.

Aleksandra Mizara, plaukų toniko išdirbėjas, pagerino savo produktus taip, kad dabar galės kiekvienas, kuris tik vartoja jo išdirbtą toniką, bus pilniausiai užganėdintas. Tėvas Antanas J. Kupstis keletą dienų atgal šių žodžių rašytojui sako: "Tarp lietuvių rasime daug žmonių, ypač moterų, kurios švarumą myli ir švariai užsilaiko, tačiau nekurie iš jų prisilaiko senos nudėvėtos minties, kad lietuviai negali taip gerai kitą ką padaryti, kaip kitų tautų žmonės. Tai yra klaida," sako Tėvas Antanas J. Kupstis. "Aš pats ir mano visa šėima penkios mergaitės ir vienas sūnus ir mano žmona vartojame Aleksandro Mizaros plaukų toniką ir shampoo ir mes visi esame pasitenkinę su jo išdirbiniais."

Kiek teko girdėti, tai visi lietuviai, kurie turėjo bent kokį nemalonumą su savo plaukais arba galvos oda, kiekvienas giria Aleksandro Mizaro išdirbinius. Mūsų supratimu, Mizaro produktai yra pilnai geri del odos ir plaukų sustiprinimo. Tame pačiame name dabar randasi visi trys viršuje minėti lietuviai, visi tinkami savo užsiėmimuose.

Merkinės Draugas.

LIETUVIAI, VEIKIME PRIEŠ HITLERIZMĄ

Barbariškas Vokietijos fašistų užpuolimas ant Lietuvos ir Sovietų Sąjungos įvyko tuo laiku, kada Amerikoj lietuvių tarpe ėjo ginčai del esamos padėties Lietuvoj. Darbininkai ir visa kairioji sriovė džiaugėsi Lietuvoj naujos tarybinės tvarkos atsiekimais, tuo kartu, kada kita spauda, taip pat turinti įtakos darbo žmonių eilėse, buvo tai santvarkai priešinga. Natural, kad tas Vokietijos fašistų užpuolimas iššaukė skirtingą atsinešimą linkui karo Lietuvoj. Dalis lietuvių spaudos džiaugėsi, nes jau nuo pirmiau reiškė norus, kad Hitleris užpultų Sovietus ir paimtų Lietuvą. Toji spauda laukė iš Hitlerio, kad jis leis lietuviams sudaryti valdžią, kad Lietuva bus panaši į Norvegiją. Bet gyvenimas parodė ką kitą. Vokietijos fašistai **siekdami pavergti visą sviętą, laikydami kitas tautas žemesniais, prastesniais sutvėrimais, siekia galutinai viešpatauti Lietuvoj.** Jie ne tik neleidžia tiems viešpatauti, kurie turėjo tas viltis, bet net Lietuvos vardą panaikino, miestus vokiškais vardais apkrikština, iš Lietuvos reikalauja daugiau maisto, pieno, mėsos, bulvių, vis labiau ir labiau pavergia seną musų tėvynę, į kalėjimus gruda musų tėvus, brolius, seseris ir žudo!

Kokia gi yra padėtis Amerikos lietuvių spaudoj? Dienraščiai "Laisvė", "Vilnis" ir laikraštis "Tiesa" pilniausiai remia Roosevelto politiką—teikti visokią pagelbą Sovietų Sąjungai ir Anglijai, kad sumušus hitlerizmą, kad išlaisvinus pavergtas tautas, jų tarpe ir Lietuvą, kad apsaugojus Jungtines Valstijas nuo fašistų pavojaus.

Gi tuo pat kartu "Naujienos," "Draugas", "Keleivis", "Vienybė", "Amerika", visa socialistų, tautininkų ir klerikalų spauda, vis dar užpildyta atakom prieš Tarybų Lietuvą, kurios jau penktas mėnesis nėra, užpildyta propaganda prieš Sovietų Sąjungą, kuri yra stipriausias priešas hitlerizmo, užpildyta raštais iš Lietuvoj leidžiamų hitlerininkų laikraščių, persispausdina hitlerininkų radijo kalbas, sakytas Kaune ir kitur, taipgi talpina hitlerininkų laiškus iš Lietuvos, kuriuose garbina hitlerišką santvarką.

Ar tokia politika "Naujienų", "Draugo", "Keleivio" ir kitos spaudos atatinka Roosevelto politikai? **Žinoma, kad ne!**

Ar tokia politika padeda kovai prieš barbariškus fašistus? **Žinoma, kad ne!**

Ar tokia politika atatinka Roosevelto ir Churchillo bendro veikimo prieš hitlerizmą 8-nių punktų pravedimui? **Žinoma, kad ne!**

Ar tokia politika atatinka bendrai dvasiai Anglijos, Jungtinių Valstijų ir Sovietų Sąjungos atsibuvusios konferencijos Maskvoj? **Žinoma, kad ne.**

Ar ta politika atatinka Lietuvos liaudžiai, Lietuvos masėms, kurias Hitleris pavergė ir išnaudoja? **Žinoma, kad ne.**

Ar tokia politika atatinka Amerikoj lietuvių apvienijimui už šios šalies apsaugojimą nuo fašistų užpuolimo? Žinoma, kad ne!

Bet kada tą pastebi socialistų, tautininkų ir klerikalų redakcijoms, tai jos pyksta, jos išmetinėja, jų tuli redaktoriai mušasi į krutinę ir šaukia, kad jie yra dar didesni Hitlerio priešai, kaip "Laisvės", "Vilnies" ir "Tiesos" redaktoriai. Tai kur išeitis? Kas kaltas del to pasidalinimo? Kas kaltas už skaldymą Amerikoj lietuvių ir silpninimą demokratijos antihitlerinių jėgų? Argi nėra galimybės antihitlerišskoms spėkoms bendrai dirbti, nepaisant, kad pas vienus ir kitus yra skirtingos visuomeniškos pažvalgos? Mes manome, kad tikrai antihitlerišskoms jėgoms yra galimybė dirbti daug maž šios platformos pagrindais.

1) Remti visomis jėgomis prezidento Roosevelto ir Jungtinių Valstijų valdžios politiką, kad sumušti hitlerizmą. Kas tik atoja už šią politiką, jam neveikia gilintis į kitus asmens ar organizacijos nusistatymus, nes ta politika šiandien yra viena iš reisingų ir būtinų Amerikos apsaugojimui nuo fašistų atakų politikos.

2) Remti visomis jėgomis Angliją ir Sovietų Sąjungą kovoj prieš barbarišką fašizmą. Tikras antihitlerininkas šiandien turi sutikti remti Sovietų Sąjungą be jokių išimčių. Juk prezidentas Rooseveltas ir kiti Amerikos valdžios žmonės Anglijos premieras nepakeitė savo pažvalgų, jie neatsisakė nuo demokratijos tvarkos, taip lygiai, kaip ir Sovietų Sąjunga neatsisakė nuo savo tvarkos, bet reikalas sumušti hitlerizmą padaro būtiną ir vieningą bendradarbiavimą tarpe Anglijos, Sovietų Sąjungos ir Amerikos. Asmuo gali turėti skirtingą nusistatymą, jis gali nesutikti su Sovietų tvarka, bet jeigu jis tikrai supranta ką reiškia hitlerizmo barbarizmas žmonijai, jeigu jis tikrai yra hitlerizmo priešas, tai jis turi sutikti remti Sovietų Sąjungą, nes ji yra **vienas iš stipriausių hitlerizmo priešų**, ji jau penktas mėnesis veda baisų karą ir tick daug išnaikino Hitlerio karo jėgų, kiek visi kiti karai nepajėgė padaryti.

3) Lietuvių spauda turi sulaikyti prieš Sovietus nuolatinę propagandą, nes ta propaganda ne tik nepadeda sumušti hitlerizmą, bet priešingai, kenkia apvienyti antihitlerines spėkas. Ta spauda turi uždaryti savo špaltas Dr. Ancevičiaus hitlerišskoms "žinioms" ir liautis persispausdinus iš Hitlerio laikraščių straipsnius. **Faktas yra, kad Lietuvoj, kaip ir kituose pavergtuose kraštuose, laikraščiai tik toki išeina ir tą spausdina, kas atatinka Vokietijos fašistų reikalams.**

4) Hitlerio pirmi žygiai sukaldyti šalies gyventojų vienybę, tai įnešti **antisemitizmą.** Amerikoj tą daro elementai iš America First Komiteto priešakyje su Charles Lindbergh. Tuoj lietuvių spaudoj ta hitleriška propaganda gausiai randa sau vietos. Atsiekimui bendro antihitlerinio veikimo reikia ne tik sulaikyti anti-semitinę naciių propagandą, bet griežtai prieš ją pradėti kovoti.

5) Lietuvos santvarkos ateitis priklauso pačios Lietuvos liaudžiai. Kada Lietuvoj buvo įkurta tarybinė santvarka, tai tokia Lietuvos liaudies buvo valia. Kokia bus Lietuvoj santvarka ateityj, tai taip pat priklausys ne nuo Amerikoj gyvenančių lietuvių, kurių didžiuma yra šios šalies piliečiai, rūpinasi ir privalo rūpintis šios šalies gyvenimu, bet nuo Lietuvos liaudies valios. Roosevelto ir Churchill išdirbta platforma bendram veikimui prieš hitlerizmą ir išreiškta 8-nių punktų deklaracijoj aiškiai tą pasako, kad: "Jie gerbia teisę visų tautų pasirinkti sau tokios rūšies valdžią, po kuria jie norėtų gyventi ir jie nori, kad būtų sugrąžintos vyriausios valstybinės teisės ir savivaldybės toms tautoms, iš kurių tos teisės liko per prievartą atimtos." Tuos punktus užgyrė ir Sovietų Sąjunga, kuri visada stojo už visų tautų laisvę ir teises.

Tai kokis gi skirtumas galėtų sulaikyti antihitlerininkus Amerikoj nuo bendro veikimo? Juokas! Kas yra tik už Hitlerio sumušimą, kas už išlaisvinimą pavergtų tautų ir tautelių, kas už tautų apsisprendimą, kas už apsaugojimą Amerikos nuo fašistų užpuolimo, kas už panaikinimą baisių barbariškų fašistinių užpuolimo karų, tas turėtų remti virš išdėstytus punktus. Bent kokis išsisukinėjimas nuo rėmimo Roosevelto politikos sumušti hitlerizmą, nuo pagelbos Sovietų Sąjungai, kuri

(Tąsa ant 7-to pusl.)

VILNIES KONCERTAS

OLGA DUBINETZ

AGNES KENSTAVIČIENĖ

Ned., Lapkričio-Nov. 16

POVILAS STOGIS

MAC & BOB

SOKOL SVET.

2345 S. Kedzie

F. JOKUBAUSKAS, AL BRAZIS, MIKE BATUTIS

D. YUDEN, K. ABEKIENĖ, A. DOČKIENĖ

Tuojaus įsigykit įžango tikietus. Iš anksto 85c, prie durų bus $1.10.
Bilietus galite gauti "Vilnies" raštinėj ir pas platintojus.

AUKOS "VILNIES" STIPRINIMUI

A. Krajauskas, Spring Valley, Ill. $1.00
J. Višinskas, Peck, Mich. 1.00
P. Pakštys, Chicago, Ill. 1.00
A. Pucevičius, Cleveland 2.00
S. Klastauskas, Chicago 1.00
F. Kontenis, Batavia, N.Y. 2.00
J. Poška, Chicago 1.00
J. Alauskas, Chicago 5.00
Baltrušaitis, E. St. Louis 1.00
G. Bendikas, E. St. Louis 1.00

Viso $16.00

KENOSHA, WIS.

Surinko Alex Lastauskas 4221—29th Avenue

Alex Lastauskas $1.00
Alex Lastauskas ir M. Mačiūlis po 50c; R. Putman 41c; J. Pakšis, V. Kelpšas ir A. Lorent po 25c; G. Wencka 7c.
Viso $4.16

Surinkta prakalbose Kenoshoj lapkričio 2 d.

J. Valienė $1.00
S. Jeseliūnas 1.00
Z. Puikis 1.00
M. Mačiulis 1.00
J. Vabalinskas 1.00
P. Sprindis 1.00
W. Slageris 1.00
V. Kelpšas ..... .50
J. Selinskienė 1.00
Julis, Racine, Wis. 1.00

Viso $9.50

PORTLAND IR OREGON CITY

S. Umbrass $1.00
Brown Girtas ..... .50
A. Karsok ..... .50
J. Tamošauskas 1.00
S. Palinauskas 2.00
J. Karbonski 1.00
K. Marges 1.00
C. Marcinkus 1.00
T. Ulsky ..... .50
J. Baltus 1.25
P. Urbonienė 1.00
J. Žukas 1.00
Kartinovich ..... .25
C. Laurišonas ..... .50
C. Chaisas ..... .30
V. Ulsky 1.00
Smalinskienė 1.00
M. Janukaitis 1.00
J. Spomer 1.00
A. Ulsky ..... .25
A. Sovisky 1.00
A. Murphy 1.00
S. Delker ..... .40
J. Stupur 2.00
L. Jezelskienė 1.00
LLD 4 kp., Portland, Ore. 5.00
Smulkiom 5.00

Viso $32.00

Portlandietis $50.00
LDS 106 kp., Portland 10.00
LLD 223 kp., Oregon City 5.00
Nuo laimėjimo Dovaną aukavo A. Kačkauskas, Ulskienė ir Jezelskienė 16.25
S. Danief 2.00
C. Laurušonis 1.50
A. Peterson 1.00
L. Jezelskienė 1.00
A. Sharo 1.00
Oregonietis (šėras) 10.00

Viso $97.75

TACOMA, WASH.

Surinkta per F. Kavaliauskienę

A. Adomavičius $1.00
A. Atkočaitis 1.00
A. Šapalas 1.00
A. Skirius 1.00
Joe Koval (V. Kavaliauskų sūnus) 1.00
Pelnas nuo spaudos pikniko LLD 153 Kp. $10.43
Pelnas nuo LLD 198 Kp., Oakland, parengimo 10.43
Pelnas nuo LLD 153 ir 198 Kpp. parengimo 19.21
Nuo laimėjimo 7.00
J. K. Chaplik 4.00
K. Yankauskai 1.50
M. Baranauskienė 1.00
T. King 1.00
Vilnaitė 1.00
Bankieto pelnas 28.20

Viso $83.77

Aukos surinkta bankiete

U. Gegutienė $2.00
J. Valukas 1.00
A. ir K. Mugianiai 3.00
J. Koblin 1.00
A. Šatas 1.00
J. ir K. Karosai 2.00
C. Kiesil 1.00
J. Kazlauskas 2.00
B. ir V. Sutkai 2.00
J. K. Chaplik 1.00
M. Rade 1.00
J. Bitė 1.00
M. Baltulioniūtė 1.00
B. Žalagiūtė 1.00
Rakauskiūtė ir Karosiūtė weiterkos 1.00
M. Prakeshott 1.00
A. Pakrosnis ..... .25
Lemmen ..... .50
Senutienė ..... .25
A. Rakauskiūtė 1.00

Viso $21.00

RAYMOND, WASH.

J. Dalenkevičius $1.00
Nežinomas 2.00

Viso $3.00

R. Skuja 1.00
H. Benson 1.00
J. Linch 1.00
E. Grabauskienė 1.00
F. Kavaliauskienė 1.00
J. Yasmantas 1.00
A. Mitchell 1.00
M. Senkevičius 1.00
A. Atkočaitis ..... .25
M. Šapalienė ..... .25
F. Dravininkaitis ..... .25
LLD 132 Kp. 1.50
D. Gedmen 1.00
Smulkiom ..... .75

Viso $17.00

SAN FRANCISCO, CAL.

Surinko Valeria Sutkienė 1151 Post Street

A. Šatas $1.00
J. Koblin 1.00
V. B. Sutkus 1.00
A. Valukas ..... .50
A. Mugianis 1.00

Viso $4.50

Geriausiai sekasi tiem "Vilnies" vajininkam, kurie pradeda anksčiausiai.

Anna Louise Strong kalbasi su Antanu Venslova, Lietuvos rašytoju ir Švietimo reikalų ministeriu buvusios tarybinės valdžios, taipgi (kairėj) su Mėčiu Gedvila, Vidaus reikalų ministeriu, kada jinai lankėsi Lietuvoje. Ji kalbės Grand Rapids'e šeštadienį, lapkričio 8, Ladios Liberty Club Auditorium. Pradžia 8 val. vakare.

GRAND RAPIDS IR CUSTER LIETUVIAMS

Jis kalbės sekmadienį, lapkričio 9, 2-rą valandą po pietų, Sūnų-Dukterų Draugijos svetainėj, Grand Rapids, Mich. Aiškins:

Kodel vokiečiai turi tokių jėgų kariauti?

Hitleris karą vistiek nelaimės.

Kaip bus su Lietuva po karui?

Kaip Amerikos lietuviai turi veikti, kad geriau prisidėti prie pravedimo Nacionalės Vienybės, ką stengiasi prezidentas Rooseveltas?

Kaip pravesti lietuvių vieningas veikimas tuo klausimu?

Suprantama, bus proga klausimus statyti ir padiskusuoti iškeltus kalboje klausimus.

Visi Grand Rapids lietuviai, nepaisant pažiūrų skirtumo, dalyvaukite prakalbose.

"Vilnies" skaitytojai prašomi kitiems apie prakalbas pranešti.

KITOS PRAKALBOS.

Scottville ir Custer lietuviai farmeriai irgi rengia prakalbas, rodos, lapkričio 13, kalbės taip pat V. Andrulis ir rodos tais pačiais klausimais.

Visi tos apielinkės lietuviai dalyvaukite.

Šiuo tarpu prakalbos labai svarbu turėti.

R.

V. ANDRULIS.

Maž. Egypto Lietuviam Proga Matyti Sov. Judį

Herrin, Ill.—Gerbiamoji Mažojo Egipto publika, West Frankfort, Ill., Lietuvių svetainėj, ant East 4th st., bus rodoma Sovietų filma ir kartu bus prakalbos. Tas atsibus lapkričio 16 d., prasidedant 7-tą valandą vakare. Rengia LDS 42 kuopa. Įžanga maža, tik 25 centai. Rengėjai užprašo visus dalyvauti. Nepraleiskite nei vienas šios progos pamatyti proletariato šalies filmą, kuri parodys Sovietų Sąjungą nuo pat pradžios iki dabar, kaip buvo budavojama ir kaip dabar ginasi nuo budelių.

Visas pelnas yra skiriamas Sovietų Sąjungos pagelbai. Tai dar sykį gerbiamoji publika, neužmirškite to vakaro, tai yra lapkričio 16 d.

Harrisburg, Ill., irgi gyvena nemažai lietuvių, lenkų ir rusų. O Harrisburg yra netoli nuo W. Frankfort, tik apie 25 mylios. Tai su mašinom tik pusę valandos reikia važiuoti. Tai prašau, kad nors vienas gerasirdis lietuvis iš Harrisburgo prisiųstų man savo antrašą, kad aš galėčiau pasiųsti porą desėtkų tikietų parduoff Harrisburgo publikai.

M. Palevičius,
900 So. 16th St.,
Herrin, Ill.

Atitaisau Keletą Klaidų Aukų Sąraše

SEATTLE, WASH. — Spalio 27 d. "Vilny" tilpo aukos iš Seattle, Washington gautos F. Abeko prakalbose. Sąraše yra neaiškumų ir nekurių aukautojų vardai visai praleisti. Noriu bent keletą iš tų klaidų atitaisyti, kad aukautojai žinotų, jog jų aukos visos buvo pasiųstos.

J. Dwarash aukavo $5, bet jo vardo sąraše nesimatė. Gale atskaitos pasakyta, kad bendrai surinkta $5.15, o turėjo buti $25.50. Buvo du išlaimėjimai. Vienas atnešė $2.50, antras $2.65, tai viso $30.65.

Per Abeko prakalbas "Vilnies" preso fondui aukavo sekamai: M. Baltrušaitis ir J. Dwarsh (Dvariškis) po 85. Po $1 aukavo: J. Burt, S. Baishin, F. Ulskis, A. Gauranskis, J. Kirk, Ig. Kirk, G. Juodišius, O. Skujienė, Mrs. M. Kirk, J. Dailidėnas ir A. Stelma. Po 50 centų: V. Rutelionis, Mrs. DeJung, G. Madaleskas, M. Waina, J. Sitko, J. Bukauskas, Mrs. Juodišienė. Po 25 centus: B. Sitko ir S. Kuzminskienė. Smulkių aukų 50 centų. Viso pasidaro (su dviem laimėjimais) $30.65.

M. Baltrušaitis.

Mirė Jonas Girdžius

Collinsville, Ill.—Spalio 29 d. čionais mirė Jonas Girdžius. Prieš mirtį velionis ligoninėje sirgo per tris mėnesius.

Jonas Girdžius buvo "Vilnies" skaitytojas ir pažangus žmogus. Daugiau apie jo gyvenimą gal parašys jo artimesni arba pažystami.

Skaitytojas.

Vokiečiai Nukirtę 9 Anglų Lėktuvus ir Nuskandinę 6 Laivus

Berlynas. — Oro susirėmimuose su anglų aviacija, puolusia Hamburgą, Bremeną ir kitus miestus, vokiečiai nukirto 9 anglų lėktuvus. Jūrų užpuolimuose vokiečiai nuskandino 6 anglų prekybinius laivus, sudariusius 27,000 talpos tonažą.

Per Penkias Savaites Vokiečiai Nužudė 335 Čekus

LONDONAS, lapkr. 4.—Čekoslovakų vyriausybės pareiguns tvirtina, kad per specialaus teroro penkias savaites Čekoslovakijoje naciai nužudė 335 čekoslovakų tautos vadus. Per tą laiką į kalėjimus uždarė 1,096 žmones.

To pareiguno manymu, įkalintų ir nužudytų skaičius turįs buti kur kas didesnis, nes teroras šėlo ir šėlsta baisus.

Anglai Sakosi Per Visą Karo Metą Netekę Tik 125,000 Kareivių

Londonas.—Atitinkami Anglijos vyriausybės šaltiniai apskaito, kad per visą karo laiką su vokiečiais, Anglija neteko 125,519 kareivių užmuštais, sužeistais ir į nelaisvę paimtais. Beveik pusę to skaičiaus praradę kovose Graikijoj, Artimuose Rytuose, Kretos saloje, Sirijoj ir Ethiopijoj.

Pulkite Vokietiją! Ko Laukiat?—Klausia Lordas Strabolgi

LONDONAS, lapkr. 4.—Lordas Strabolgi, lordų buto atstovas, kalbėdamas didžiai piktinosi, kad Churchillo valdžia nepadeda Sovietų Sąjungai. Jisai sakė, dabar laikas ir karinė situacija to butinai reikalauja, kad Anglija atidarytų antrąjį frontą. Lordas tiesiog klausė, ko valdžia laukia, kodėl nepuola hitlerinę Vokietiją. Pirma esą dar nors bombardavo vokiečių svarbius miestus, o dabar ir nuo to susilaikė. Lordas Strabolgi baiminasi, kad tuo lukuriavimu Churcillo valdžia puldo save. Reikalauja naujos valdžios.

HELSINKIO VALDŽIA ATSAKYSIANTI AMERIKAI

HELSINKIS. — Finų žinių biuras skelbia, kad Helsinkio valdžia tuojaus atsakysianti į Jungtinių Valstijų notą, reikalaujančią sulaikyti karą prieš Sovietų Sąjungą.

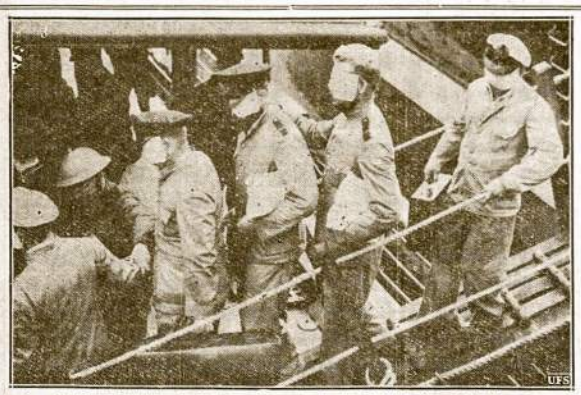

Anglų suimtieji Vokietijos ir Italijos submarinų karininkai išsodinami iš laivo. Jie vedami užrištom akim, kad nežinotų kurin portan jie buvo iškelti.

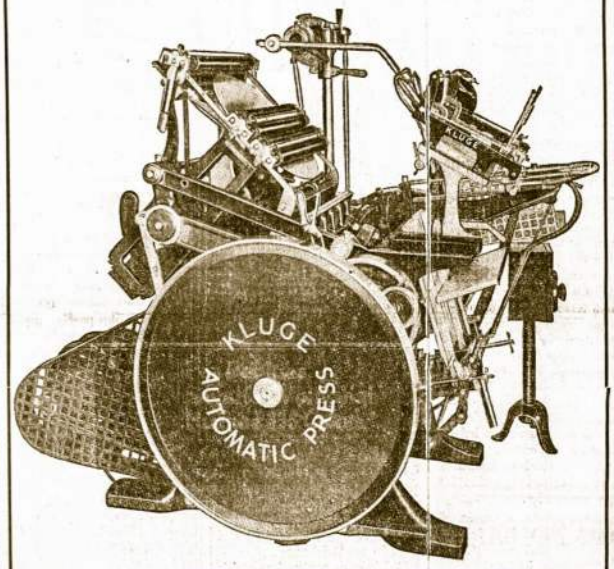

Presas ir Kiti 'Vilnies' Reikalai

Darbininkų Spaudos Bendrovės suvažiavimas nutarė, kad mūsų spaustuvei reikalinga įsigyti smulkiems darbams naujas presas. Jau užsakyta presas, kurį matote aukščiau paveiksle. Už trumpo laiko jį gausime.

Automatic Kluge Press su visais dadėčkais kainuos	$2,500
Pabrangimas reikmenų—popieros ir taksai padidina išlaidas	2,500
Skola už linotype mašiną	1,700
Viso	$6,700
Perkant A. K. Press "Cash" ir atmokant skolą sutaupintume	$ 700

Paskutinėm dienom aukų gauta:

Per A. Lastauską, Kenosha, Wis.	4.16
Prakalbose surinkta, Kenosha, Wis.	9.50
Portland ir Oregon City, Ore.	32.00
Kitos aukos iš Portland ir Oregon City	97.75
Tacoma, Wash.	17.00
San Francisco, Cal., per Valeriją Sutkienę	4.50
Oakland, Cal., nuo parengimų	83.77
Oakland, Cal., bankiete surinkta	24.00
Raymond, Wash.	3.00
Iš kitur	16.00
Viso įplaukė	$291.68
Iš seniau	$1,261.25
Sykiu	$1,552.93
Dar trūksta preso ir kitiem "Vilnies" reikalam	$4.447.07

Kituose dienraščio puslapiuose skelbiame smulkmeniškai aukautojų vardus ir kolonijų vietas.

"Vilnies" Administracija.

Truputis Įspūdžių iš Ciceriečių Vakaro

Pereitą sekmadienį, lapkričio 2 d., pasitaikė gražus oras po visos šlapios ir lietingos savaitės. Traukė vykti į Liet. Liuosybės svetainę, kur buvo rengiamas dviejų rūšių perstatymas ir dviejų organizacijų sudėtinis parengimas. Bet patį vakarą reprezentavo Ciceros Moterų Choras.

Komediją "Plutelė ir Pelės" vaidino pačios choristės moterys ir taip-pat daina programą jos vienos atliko niekam "nei dėkui, nei išgraus" nesakiusios. Komedija skysta ir apituštė, visai neįdomina žiūrėtojų. Gal del to, kad mes jau perilgai užsigyvenome modernizmo šalyje ir beveik užmiršome tuos kaimo Lietuvoj buvusius papročius ir elgėsius. Prie to, nekaip ta komedijėlė ir parašyta. O ant nelaimės, aktoriai pasitaikė visa žalia medžiaga, išskyrus p-ią N. Roman. Mums jau vėjo mėtytus ir vėtytus, išlepusius Chicagos vakarų lankytojus, sunku patenkinti.

Šis lošimas gal būtų buvęs "fine", jeigu jis būtų taip buvęs suvaidintas kokie 25 metai atgal. Tokiuose atsitikimuose mokytojai, kurie rengia lošėjus, turėtų būti labai atsargūs su tais, kurie pirmą kartą nori pasirodyti ant scenos. O neduok dievuli, dar tie, kurie aiškiai nemoka lietuviškai kalbėti, nekalbant apie gestus, nudavimą ir tonaciją ir kitus dalykus, kurių reikia vaidylai. Tegul būna trumpa pastabėlė ant sveikatos mums visiems. Bendrai, gal ateityje mes tos naujos lošėjos, kurios šiame vakare lošė, gerbsime daug, nes jos ir dabar pusėtinai gerai pasirodė.

Kaip ten nehūtų, cicerietės, ypač jų choras su gyvu dainų vaizdeliu ir tais naujais šokiais "Piauja", tikrai gražiai atsirekomendavo. Jeigu mūsų širdys žiūrint į vaidinimą buvo pradėjusios apšalti, tai klausantis šių gražių moterčių dainavimo, su jų elegantiška ir grakščia mokytoja, mūsų sielas taip užšaldė, kad nei sibiriško speigo nebūtume bijoję.

Gruzdietis.

Roselando Žinios

Pasisekęs Jaunuolių LDS Kuopos Parengimas.

Lapkričio 1 dieną, Darbininkų svetainėj, įvyko LDS jaunuolių 204 kuopos parengimas, bankietas paminėjimui 8 metų nuo kuopos susitvėrimo.

Parengimas buvo pasekmingas netik finansiniai, bet ir naujais nariais. Delto šia proga norime tarti didelį ačiu suaugusiųjų LDS 139 kuopai, kuri tiek daug prisidėjo prie šio parengimo pasekmingumo. Šis parengimas mums buvo tik pirmas tokis didelis pasimojimas, delto turėjome prašytis pagelbos, kurią taip gausiai mums suteikė broliška kuopa.

Taipgi tariame ačiu gaspadinėm už pagaminimą tokios gardžios vakarienės. Daugiausia pasidarbavo šios draugės: Gužauskienė, Klibienė, Pažarskienė, Matelienė ir Misevičienė. Ačiu ir visiems dalyvavusiems mūsų bankiete.

LDS 204 kp. Komisija.

GERAI PRISIRENGĖ. Palikęs instrukcijas kaip ir kur turėtų būti palaidotas, nusišovė G. Wirsch, 9144 S. May.

PAVOGĖ ALGAS

Besinešant iš bankos $1,283 išmokėjimui algų, du ginkluoti plėšikai sutaikė Elmer Holger ir pagrobę pinigus pabėgo.

PASIKORĖ. Edward Freiberg, buvęs foto studijos savininkas, rastas pasikoręs savo kambaryje Wilmette.

LIETUVIAI, VEIKIME PRIEŠ HITLERĮ

(Pabaiga nuo pusl. 5)

taip didvyriškai kovoja prieš hitlerizmą, būtų tik silpninimas anti-hitlerinių jėgų.

Lietuva yra Hitlerio banditų pavergta. Lietuvių tauta kenčia tokį su teroru, kokio dar niekados jai neprisiėjo kenteti. Amerikoj lietuviai turėtų jungti visas savo jėgas tam, kad sumušti hitlerizmą, kad išlaisvinti Lietuvą, kad suteikti Lietuvos liaudžiai galimybę apsispręsti pagal 8-nis punktus, kad apsaugojus Ameriką nuo hitlerininkų užpuolimo.

D. M. Š.

DAR JAUNAS, BET PASIŽYMĖJĘS CICERIEČIŲ MOTERŲ CHORAS

Jį ir Kitus Tris Geriausius Chicagos Lietuvių Chorus Girdėsime "Vilnies" Metiniame Koncerte Sekmadienį, Lapkričio 16 Dieną, Sokolų Salėj, 2345 S. Kedzie.

Koncertus mėgstančioji publika jau bus pagėbėjusi jauniausią mūsų pažangiųjų chorų narį —Ciceros Moterų Pažangos Chorą. Dar tik apie metai atgal kaip choras susiorganizavo, o jau spėjo gerai atsirekomenduoti, po vadovybe gabios mokytojos Daratėlės Judzentavičienės.

Praėjusį sekmadienį šis choras davė puikią programą bendram parengime Liuosybės Bendrovės ir paties choro. Choras netik dainavo pačios mokytojos sutaisytas melodijas, bet choristės suvaidino komediją, kurioj nei žems skirtų rolių nedavė vyrams—pačios viską atliko.

Bent keliais atvejais šis choras jau ir per radiją yra dainavęs. Paskutiniu kartu jį girdėjome iš stoties WGES Kultūros ir Meno Kliubo programoje. Dar neteko sutikti nei vieną, kuris girdėjo cicerietes dainuojant, kad nebūtų patenkintas.

Tai tik mažytė dalelė tos turtingos programos, kurią ruošia dienraštis "Vilnis" metiniam koncertui, lapkričio 16 d., Sokolų svetainėj, 2345 S. Kedzie.

Apie kaikuriuos programos dalyvius šioj vietoj jau buvo minėta. Apie kitus dar prisiėjs pakalbėti. Vienas dalykas aišku: programos atžvilgiu koncertas bus šimtu nuošimčių patenkinantis. Dabar ko reikia, tai kad visi gerieji vilniečiai pastarąsias dienas visom išgalėm garsintų koncertą, patys rengtųsi jame dalyvauti. Nes juk tai nebus kokios pavienės organizacijos ar kelių ypatų parengimas, o kolektyvė pramoga tūkstančių vilniečių, dienraščio savininkų ir skaitytojų.

Dalyvauti šiame koncerte reikia netik dėlto, kad patys save patenkinsite gera meniška programa, bet daugiausia dėlto, kad savo atsilankymu paremsite vienatinį pažangų lietuvių kalboj dienraštį vidurvakarinėse valstijose.

Vietinis.

Kas Naujo Per Radiją?

Šiurpulingos scenos skleidžiasi viena po kitos, vis baisesnės ir baisesnės po nacių užimtus kraštus. Slovakijoj naziai apkaltino vieno kaimo gyventojus, kad jie laiko paslėpę ginklus. Be jokių ceremonijų užleido stuka bomberius ir sulygino kaimą su žeme užmušdami didžiumą to kaimo gyventojų.

Graikijoj naciai apkaltino vieno kaimo gyventojus, kad slėpia Anglijos kareivius pas save ir nubaudimui konfiskavo visą maistą, palikdami gyventojus mirti badu. Italai, sako, pasigailėję graikų ir pasiuntę kondensuoto pieno. Naciai pačėmė ir tą pieną pajuokdami italus, kad pas juos dar yra "demokratiško supuvimo."

Pas labai daugelį žmonių yra susidariusi mintis, kad visų tų baisenybių priežastis yra Hitleris.

Seniausias Vokietijos militaristų organas užgiria aukščiau minėtas ir kitas baisenybes užimtose šalyse papildytas. Kitais žodžiais, jeigu didžiausias pasaulio pabaisa nusisuktų sprandą, tai tos visos orgijos būtų keliamos be pertraukos.

Kad sunaikinus hitlerizmą, reikia sunaikinti visą načių militarizmą.

Ant viso Europos puskamuolio nergyvenama baisi tragedija. Mirtis skina milionus jauniausių vyrų. Kraujas liejasi upėmis, užimtuose kraštuose badas, nekurios tautos sisteniačiai naikinamos, kad jų kraštą galėtų vokiečiai apgyventi. Bet tarpe tos visos tragedijos randasi ir tragikomedijos.

Mažo Belgijos miestelio gyventojas turėjo arklį ir vežimą. Sau gyvenimą jis darydavosi nuveždamas to miestelio gyventojams anglį. Dabar naciai konfiskavo jo arklį, bet paliko jam vežimą. Belgas pasinaudodamas ta proga pasikinkė save į vežimą ir vežioja anglį, pasikabinęs ant savo krūtinės sekančią "sainą"-pranešimą:

"Garbė naujai tvarkai pasaulyje! Aš, Batiste, būdavau žmogus, o dabar esu arklys."

J. P. Stančikas.

("Naują santvarką" skelbia Hitleris.—Red.)

Keistučio Kliubas Minės Savo 30 Metų Sukaktį

Liet. Keistučio Pašelpos Kliubo susirinkimas įvyko 2 d. lapkričio, Hollywood svet. Kliubo pirmininkas J. Sholtmanas jau gryžo iš ligoninės ir vedė susirinkimą. Nors dar nėra visai sveikas, bet jaučiasi jau gerai ir atrodo gerai, tik biskį sumenkėjęs.

Kaslink susirinkimo, buvo skaityti tarimai iš praeito susirinkimo ir priimti. Biznio komisija pranešė, kad jau viskas sutvarkyta kaslink šokių vakaro ir prašė darbininkų. Tapo išrinkta apie 30 darbininkų, kurie patarnaus svečiams. Kiti komitetai, investmentų ir choro nebuvo. Kaslink vajaus J. Stulgaitis pranešė, kad kokia seserų draugija nori pristoti prie Keistučio Kliubo. Tas tapo palikta valdybai. Konstitucijos taisymo komisija per J. Sholtmaną pranešė, kad jau projektas yra padarytas ir greitu laiku bus sušauktas susirinkimas del apsvarstymo.

Valdybos raportuose pirmininkas neturėjo nieko, kadangi visą mėnesį buvo ligonbutyj. Vice-pirmininkas pranešė, kad viskas tvarkoje, visos bilos yra išmokėtos. Finansų raštininkas pranešė, kad nemirė nei vienas narys per spalių mėnesį ir ligonių irgi mažai yra, senų ligonių visai nėra, visi su mažom ligom. Tas labai atrodo gerai, kad šiemet kliube mažai mirčių yra.

Kliubo advokatas Kaziūnas raportavo apie kliubo pinigus, kurie yra banke, kad viskas tvarkoje.

Buvo užsiminta apie ateinančią vasarą pikniką. Pačėmą taržo paliko valdybai ir komisijai. Buvo užkvietimas per N. Klimą dalyvauti Amerikos Lietuvių Piliečių Kliubo bankiete, kuris įvyks lapkričio 15 d., Hollywood svet. Taipgi pranešė, kad kliubo choras rengia parę dviejų metų sukaktuvėms, sausio 10 d., 1942 m., Hollywood svetainėje.

Daugiau svarbių tarimų nebuvo.

Visos bilos tapo išmokėtos ir susirinkimas uždarytas 4 val. po pietų.

Koresp. N. K.

Parengimo Darbininkų Atydai

Visi, kurie čia sužymėti, yra apsiėmę dirbti L. K. P. Kliubo 30-metiniam parengime, šį sekmadienį, lapkr. 9, Sokolų Svetainėj, 2345 S. Kedzie Ave.

Gaspadinės yra šios: Mrs. Shaltmanienė, M. Mekšrienė, K. Survilienė, O. Svirmickienė, Mrs. Adomaitienė, Mrs. Jurienė, A. Lingal. Visas prašome būti svetainėje 1:30 po pietų.

Vyrai darbininkai: Mr. Drasutis, W. Buishas, A. Grigas, J. Kundroška, J. Klimas, Gurždis, Baranausas, J. Lauwis, A. Smalštis, W. Venckus, M. Chaplinskas, M. Kamarauskas, J. Stalioraitis, M. Butvila, F. Petrila, H. Grina, A. Demikis, Margevičia, F. Jančius, A. Malinauskas, Macijauskas. Jei per klaidą kurių vardai nėra šiame sąraše pažymėti, o esate pasižadėję, visus kviečiame būti svetainėj ne vėliau kaip 2 val. po pietų.

Tikimės, kad mūsų viešą pakvietimą priimsite ir visi ir visos paskirtu laiku būsite Sokolų svetainėj. Kviečia Komisija:

J. Bendoaitis, A. Avižienis, V. Juška, J. K. Mažeikis, M. Kasparaitis.

Pažvelgus Atgal

Lapkričio 3 Chicagos Istorijoj.

1834 m. miesto taryba uždraudė neštis žarijas gatvėm, nebent aklinai uždarytame inde.

1869 m. pradėta kasti tunelis po upe iš La Salle gatvės.

1913 m. išketlieji traukiniai pradėjo vežioti pasažierius skersai visą miestą už vieną fėrą.

1936 m. referendumu atmestas pasiūlymas įvesti Chicagoje Eastern Standard Time.

Brightonparkiečiam!

Brighton Park'e "Vilnį" išnešioja ir kitais dienraščio reikalais rūpinasi L. Beliauskas. Prašome visų skaitytojų kooperuoti su juo. Galite pasimokėti prenumeratą ir įsigyti rudeninio koncerto tikietus.

Admin.

AUDITORIUM RESTAURANT
3131 S. Halsted Street

Su Geriausiu Skoniu
Lietuviški ir Amerikoniški Valgiai
P. BALČIUNAS ir M. KOVARSKI, Savininkai

Phone Radcliff 3860

GREEN TAVERN
Saldus Vynas ir Gera Arielka
Geras patarnavimas
Smagi ir linksma užeiga
7200 S. Green St.
CHICAGO, ILL.
Savininkai Kenstavičiai
Kazimiera ir Juozas

PIRKITE PAS
MUTUAL LIQUOR CO.
NATHAN KENTES
Wholesale
4707 S. Halsted St.
Tel. Blvd. 0014

Rusų Kooperatyva
Chicago, Ill.
Garantuoja Kokybę, Įvairumą ir Produktus Savo Įstaigose
RESTAURANE
(VALGYKLOJ)
Sveika, Švari, Rusiška-Amerikoniška Virtuvė
Kainos Žemos.
1628 W. Division Street
Tel. Humboldt 4044
Mėsos ir Groserio Krautuvė
Visokia Mėsa — Paukštiena
2051 W. Division Street
PRIIMAM ORDERIUS
Pokiliams, Parengimams ir Panašiai
Tel. Brunswick 9468

Tel. Yards 1651
JOHN A. LAUDONT TAVERN
Vynas, Likeriai, Geras Alus
Cigarai ir Užkandžiai
3538 S. Halsted Street
ir
Mėsos-Groserio Krautuvė
3441 S. Morgan Street

URBA GELININKAS
Gėlės Mylintiem, Vestuvėm, Bankietam, Laidotuvėm, Papuošimam
4180 Archer Avenue
Phone: LAFayette 5300

Siunčiame Gėles Telegramomis į Viso Pasaulio Dalis
LOVEIKIS — Kvietkininkas
GĖLĖS VESTUVĖM, BANKIETAM, PAGRABAM
3316 So. Halsted St. Chicago Yards 7308

METINIS BANKIETAS IR ŠOKIAI
RENGIA BENDRAI BRIGHTON PARKO LDS 76 KUOPA, JAUNUOLIŲ 211 KUOPA ir LLD 104 KUOPA
Šeštadienį, Lapkričio (Nov.) 8
Pradžia 7 Valandą. Vakarienė Tarp 9 ir 10
Hollywood Hall
2417 W. 43rd Street
Įžanga: iš anksto 85c, prie durų $1.00, tik šokiam 25c
Šokiam gros gera orkestra
Kviečiame visus chicagiečius atsilankyt linksmam laikui

LIETUVIŲ KEISTUČIO PAŠALPOS KLIUBO
30-tos Metinės Sukakties
TEATRAS IR KONCERTAS
Sekmadienį, Lapkričio (Nov.) 9, 4 val. p. p.
SOKOL HALL
2345 S. Kedzie Avenue
LKM Choras suvaidins vieno akto komediją
"MOTERŲ MEDŽIOTOJAS"
ir sudainuos keletą dainų, vadovybėj Juozo Kenstavičiaus
Lietuvių Keistučio Kliubo Choras, vadovybėj P. Sarpaliaus,
taipgi atliks dalį dainų programos.
Šokiam gros dvi orestros. Įžanga 50c, taksų 5c, viso 55c.
Kviečia visus, Komisija.

Rep. 0349
Zade's Bar
6753 S. Western Ave.

DELLA ZADEIKIENĖ, Sav.
Penktadieniais Kepta Žuvis, Gardus Alus, Skani Arielka, Saldus Vynas ir Geri Užkandžiai.
Šeštadieniais Vištiena.

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
Nariai Chicagos ir Ciceros Lietuvių Laidotuvių Direktorių Associacijos
Turime Koplyčias Visose Miesto Dalyse
Ambulanso Patarnavimas Dieną ir Naktį
LACHAWICZ ir SUNUS
2314 W. 23rd PLACE TELEFONAI: CANAL 2515 & 2516
SKYRIUS: 42 E. 108th ST. Telefonai: Pullman 1270 & 2515
P. J. RIDIKAS
3354 S. HALSTED ST. 710 W. 18th ST
VISI TELEFONAI: YARds 1419
J. LIULEVIČIUS
4348 SO. CALIFORNIA AVENUE
TELEFONAS: LAFAYETTE 3572
ANTHONY B. PETKUS
1410 SO. 49th COURT TELEFONAS: CICERO 2109
6812 S. WESTERN AVE. TELEFONAS: GROVEHILL 0142
S. P. MAŽEIKA
3319 SO. LITUANICA AVENUE
TELEFONAI: YARDS 1138 & 1139
ANTANAS M. PHILLIPS
3307 LITUANICA AVENUE
TELEFONAS: YARDS 4908

GERIEJI VILNIEČIAI RŪPINASI DIENRAŠČIU

Atsinaujino Prenumeratą, Kitiem Užrašė ir Dar Paaukojo Preso Fondui

Mrs. D. Jankauskienė, 34 No. Long ave., vakar atėjo pasimokėti prenumeratą už "Vilnį" visiems ateinantiems metams. Vajuje ji negalinti dalyvauti, bet tą klausimą ji labai sumaniai išrišo sekamai:

Užprenumeravo "Vilnį" metams savo dukterė vyro tėvams, o dukterei užprenumeravo savaitinę "Vilnies" laidą su anglišku skyrium.

Jau rodosi ji pilnai atliko savo pareigą kaipo gera vilnietė, bet klystumėt taip manydami. Ne, ji prie viso to dar pridėjo ir $2 aukų "Vilnies" Preso Fondui!

Kitas Geras Vilnietis

Aną dieną į raštinę užėjo P. Baltutis ir atnešė jau antrą naują metinę prenumeratą. Jis irgi jau bus atlikęs savo pareigą. Bet, matyti, netaip mano P. Baltutis.

Jis turi daug pažystamų, gerų prietelių, kurie taip jau geri vilniečiai, bet raštinėn atsilankyti jiems nepatogu. Dėlto jis iš jų parinko aukų Preso Fondui ir atsiskaitęs už prenumeratą padarė dar sekamą sąskaitą:

F. Norbut	$2.00
J. Švilpa	1.00
A. Pilkus	1.00
A. Martinonis	1.00

Reiškia, apart dviejų naujų skaitytojų, P. Baltutis dar ir Preso Fondui pridavė surinkęs aukų $5. Daugiau tokių vilniečių.

Vilnietė Ona.

Armija Paėmė Kontroliuoti Fabriką Chicagoj

Kiek laiko atgal, Air Associates kompanijai, Bendix, N. J., atsisakius tartis su streikuojančiais savo darbininkais, prezidento įsakymu Jungtinių Valstijų kariuomenė paėmė fabriką savo kontrolėn, kad nesitrukdytų apsigynimo priemonių gamyba. Fabrikas ten jau dirba pilnu tempu.

Ta pati kompanija turi fabrikus Chicagoje ir keliuose kituose miestuose. Nors šiuose fabrikuose streiko nebuvo, bet ir jie perimti kariuomenės kontrolėn.

Tik 46 Nuošimtis Piliečių Tebalsavo

Teisėjų rinkimuose antradienį Chicagoje balsų paduota 759,036. Tai tik 46.33% visų užsiregistravusių ir galinčių balsuoti piliečių.

Už koalicijos sąrašą, kuris ant baloto buvo demokratų partijos vardu, paduota balsų (įskaitant ir priemiesčius) virš 500,000, kuomet už republikonų partijos andidatus tebalsavo tik biskis daugiau 200,000.

APIPLĖŠĖ KOLEKTORIŲ

Gryžtant namo surinkus pinigus už alų kompanijos agentas M. J. McArdie apiplėštas dviejų ginkluotų vyrų. Atėmę $150 plėšikai pabėgo.

Viename Susirinkime 12 Naujų Narių

LDS 76 Kuopa Jau Turi 32 Naujus Narius

Brighton Parko LDS kuopos 76 ir 211 tikrai žyginoja pirmyn. Viename tik pračjusiame susirinkime 76 kuopos vajininkai įrašė 12 naujų narių. Nuo šio vajaus pradžios 76 kuopoj jau įrašyta 32 nauji nariai.

Kuopos raštininkas J. B. Jusevičius sakė, kad jų kuopa šiame vajuje tikrai pralenks 53-čią kuopą, Bridgeporte. Žinodamas kas dedasi Brighton Parke aš tam pilnai tikiu. Jie gali pralenkti netik 53 kuopos vajininkus, bet ir visus kitus. Mat ,pas juos yra gera sistema verbavime naujų narių. Čia senieji nariai bendrai veikia su jaunuoliais; jaunuoliai rengia seniams šurum-burum, o seniai tuom pačiu atsilygina jaunuoliams. Gautais nariais irgi dalinasi: jei 76 kuopos vajininkas prirašo jaunuolį, atiduoda jį 211 kuopai. Anos kuopos vajininkai panašiai pasielgia, jei jie kur pasiganna suaugusį, o dar nepriklausantį prie LDS pilietį.

Tai šitokią sistemą vartoja LDS kuopos Brighton Parke. Nedyvai, kad jiems sekasi.

Svečias.

Priteisė Mokėti Vyrui Alimoniją

Jau divorsuota mokytoja Mrs. Marie Cummings vakar teisėjo Desort įsakyta mokėti savo buvusiam vyrui alimoniją po $7 į savaitę.

Teisme paaiškėjo, kad dar prima perskyrų moteriškė užlaikitusi vyrą, nes jis esąs nesveikas. Gi perskyrų, kurias ji gavusi Reno, Nev., vyras nepripažystąs. Priteisdamas moteriškę mokėti vyrui alimoniją, teisėjas dar paaiškino, kad šios valstijos įstatymai vyrus ir moteris traktuoja lygiai.

BEŽAISDAMI IŠŠOVĖ AKĮ

Walter Schick ir Victor Jensen, abudu 18 metų berniukai, žaidė sklepe 2434 N. Lowell, šaudydami į taikyklį iš orinio šautuvo (air rifle). Jensen nugabentas ligoninėn su iššauta akim ,kurios jau nebegalės išgydyti.

Krautuvninkams Draudžia Sverti Pasislėpus

Miesto taryboje užvakar priimtas įstatymas, kuris numato, jog sverdami prekes krautuvninkai taip turi laikyti svarstykles, kad pirkėjas gerai matytų kiek daiktas sveria. Nepildanti šio įstatymo bus baudžiami.

Kitas panašus įstatymas, kuris veikia visoj Amerikoj, nusako, kad krautuvėse svarstyklės privalo būti laikas nuo laiko patikrinamos.

Aukos Sovietų Karo Pagelbai

ABERDEEN, WASH.

J. Dilinsas	$5.00
J. Kaups	5.00
T. Grybas	2.00
M. Grybas	1.00
J. P. Stalun	1.00
J. Girshtaut	1.00
E. Grybas	1.00

RAYMOND, WASH.

J. Gosiski	1.00
C. Norkus	1.00
J. Kazauskas	1.00
A. Deikienė, Chicagoj	1.50
Viso	$20.50

Bridgeporto Naujienos

Lietuvių Literatūros Draugijos 19 kuopos balius jau netoli. Komisija darbuojasi gerai, jiems ir kiti pagelbsti.

Drg. Plečkaitis sako, kad jau daug pasižadėjo dalyvauti Bridgeport kuopos baliuj šį šeštadienį, lapkričio 8 d., "Vilnies" svetainėj, 3116 S. Halsted St.

Man kaipo reporteriui rūpėjo patirti apie baliaus rengimo eigą, tai komisija pasakė trumpai, kad balius bus gerai sutvarkytas ir svečiai bus gražiai priimti.

Taigi, komisija kviečia ir kitų kolonijų draugus dalyvauti bridgeportiečių kuopos baliuje.

Reporteris.

10,000 Naujų Piliečių Chicagoje

Prieš balsavimus per kiek laiko neišdavė pilietybės popierų ateiviams, kurie jau buvo perėję visus egzaminus. Pračjus balsavimams antradienį, pradėjo prisaikinti naujuosius piliečius po 250 ii 300 į dieną.

Nauji piliečiai prisiedinami federalio teisėjo Barnes korte. Ims apie porą mėnesių iki visi norintieji įsipilietinti bus prisiekdinti. Sudėjusieji prisaikątuojaus gali užsiregistruoti balsavimams.

DU VYRU IR MOTERIS. W. Ford, L. Cordes ir Mrs. Agnes Kalinsky areštuoti ir kaltinami vagystėje. Jie "nurėdavę" gatvėse pastatytus automobilius ir dalis parduodavę "džiunkmanui."

Suvalkiečių Choras

Prisirašė 6 Nauji Nariai.

Penktadienio vakare Suvalkiečių Choras turėjo pamokas Gage Parko svetainėje. Gal del lietaus senesniųjų narių atsilankė nedaug. Bet nauji nariai, matyti, lietaus nepabūgo, nes šeši prisirašė.

Chorą pradėjo mokinti ponia S. Cherienė. Ji, matyti, dirba iš širdies ir reikia tikėtis, jog priduos daugiaus energijos ir choriečiams.

Pamokų pertraukoje turėjome trumpą pasitarimą. Choras yra gavęs du užkvietimu pildyti programas kitur. Lapkričio 23 dieną daimosime Žemaičių Klubo parengime, o 30, rodos, Sandaros parengime.

Taigi, choriečiai, įsitėmykite, visi lankykite pamokas, kad galėtume gražiai pasirodyti prieš skaitlingą publiką. Pamokos įvyksta kiekvieno penktadienio vakarais Gage Parko svetainėj, prie 55th ir S. Western gat.

—O. Svirmickienė.

Valdžia Įsimaišys į Am. Can. Co. Lokautą

Jau apie 2 mėnesiu kaip streikavo virš 2,500 darbininkų American Can kompanijos dirbtuvėje, prie 61st ir Western gatvių. Ikišiol kompanija visai nenorėjo skaitytis su darbininkais, kurie priklauso CIO unijai. Kartą bandė net streiklaužių įsigabenti, bet unija išstatė masinį pikietą ir tas kompanijai nepasisekė. Vėliau kompanija pasikelbės lokautą ir dirbtuvę visai uždarė.

Dabar, kaip girdėti, į šį streiką įsimaišysianti federalė valdžia. Mat kompanija turi dideliu užsakymus iš valdžios. Darbininkai norėtų dirbti šalies apsangai, bet kompanija laiko uždariusi dirbtuvę ir nesitaria su unija.

Jei valdžia įsimaišytų, kompanija būtų priversta skaitytis su darbininkais. **Unijistas.**

CLASSIFIED ADS

HOME BUILDER

Namų Budavotojas

CHARLES ŽELVIS, Namų Budavotojas.—Statom naujus ir taisom senus namus, sklepus, porčius ir garadžius už prieinamą kainą. Darbą garantuojame. Taipgi apskaičiuojam gaisro nuostolius.
2035 W. 47th St., Chicago, Ill.
Lafayette 0331
(Oet. 23cNov. 23)

REAL ESTATE FOR SALE

3740-44 W. WRIGHTWOOD, 9 apartmentai, 2-4 ir 6-5 kambarius, 4 karų garadžius. Įms dalį mainais. J. L. SCHUMAN & CO., 10 S. La Salle Street. (5-7)

PARDAVIMUI NAMAS ir EXTRA LOTAS, 102x25, jeigu rendomis $90 į mėnesį ir gyvenimui kambariai Inešti reikia $1,000; balansą galima mokėti $50 į mėnesį. Priežastis—likusu našlė; kas greičiau atsišaukis, tas pelnys. 9942 Vincennes Ave. Cedarcrest 1959. (28-11)

GREITAM PARDAVIMUI
Tikras Bargenas!

Už puse kainos galite įsigyti viena iš gražiausių barų Bridgeporte, 50 pėdų baras, apėviestas lietuviškomis spalvomis. Renda žema, lyzas 3½ metam, prie geros transportacijos kampo. Savininką galima matyti nuo 5-tos val. vakaro. Priežastį patirsit vietoj. 3107½ S. Halsted St. (31-1-7-8)

REAL ESTATE
Namai-Žemė Pardavimui

PERKAM, parduodam ir mainom namus, lotus, farmas ir biznius. Turime didelį pasirinkimą namų pirkti už cash arba mainais. Norinti pirkti ar mainyti, dėl greitesnio patarnavimo šaukite:
PAUL M. SMITH & CO.
REAL ESTATE—LOANS—INSURANCE
4631 S. Ashland Ave.
TEL. YARDS 1001

WHOLESALE FURNITURE
Urminis Pardavimas Rakandų

Mokėdamas cash už rakandus, sutaupinsi nuo 40 iki 60%. Mes pristatome bile kur. Pašaukite ar rašykite del daugiau informacijų. Vienžik nacionaliai žinomi daiktai randasi pas mus. ALIŠAUSKAS, Sūnus, 6343 S. Western Ave., Chicago, Ill. Phone. Rep. 6081

Pranešimai iš Kitur

DETROIT, MICH.
Žuvų Vakarienė ir Šokiai

Įvyks šeštadienį, lapkričio (Nov.) 8 d., Draugijų Svetainėje, 4097 Porter, 8-tą val. vakaro. Rengia Draugijų Svetainės Komitetas. Visas pelnas eis palaikymui Draugijų svetainės. Bus gardžiausių valgių—žuvų ir gėrimų, taipgi ir alaus. Gera muzika šokiams. Viskas dykai. Tiktai įžangos tikietas $1.00 vyrams ir 75c moterims. Kviečiame visas ir visus. (4c7)
Draugijų Svetainės Komitetas.

HAMTRAMCK, MICH.

L.L.D. 188 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks šeštadienį, lapkričio (Nov.) 9 d., 10 val. ryto, 1035 Caniff. Malonėkit visi nariai būti laiku, nes yra daug svarbių reikalų aptarimui, taipgi bus balsavimas ant Centro Komiteto. (7-8)
Sekr.

Vietiniai Pranešimai

CICERO

L.L.D. 92 kp. susirinkimas įvyks lapkričio (Nov.) 10 d., Liuosybės Svetainėj, 7:30 Val. Vakaro. Visi nariai dalyvaukite, nes bus rinkimai Centro valdybos; o taip pat kuopos metinis vakaras jau netoli—Nov. 30 d., Naujų Metų bankieto komisija duos raporta ir bus daug kitų reikalų.
Visi būkime susirinkime!
(7c9) **Kp. Valdyba.**

FRANK THE TAILOR
3255 S. Halsted Street
Calumet 6018
Valytojas ir Siuvėjas
Kailių Darbas Mūsų Speciališkumas

GOODREST MATTRESS
Lietuviška Matrasų Dirbtuvė

IŠDIRBAM VISOKIUS MATRASUS. Pas mus gausite pigiau. Taipgi galite gauti lovas, springsus ir atnaujintus matrasus. Darbą garantuojame. Duodame mažais išmokėjimais.
4537 S. ASHLAND AVE.

Anna-James Tavern
3212 S. Halsted St.
Kingsbury Alus,
Geri Cigarčiai
Skanus Vynas
ir Degtinė
JAMES JANULEVICIA ir ANNA BAGDONAS, Sav.

Dependable Furniture Company
3218 So. Halsted Street
Phone Victory 6302
Mes perkame ir parduodame visokius rakandus taipgi parduodame už pigiausias kainas.

Whitney E. Tarutis
ADVOKATAS
BRIDGEPORT
3133 S. Halsted Street
Valandos: 1 iki 8 Val. Vakaro
Phone Calumet 6877
134 N. La Salle Street
Room 2014
Valandos: 9 iki 11 Val. Ryto.
PHONE: STATE 7572
3149 S. Halsted Street
PHONE: VICTORY 2679

Medicinos Daktarai

Phone: VIRginia 3316
Dr. A. K. Rutkauskas
GYDYTOJAS
4442 S. Western Avenue
KASDIEN
Sekmadieniais pagal sutartį

Telefonas: YARds 3146
Dr. V. A. ŠIMKUS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS IR AKINIUS PRITAIKO
3343 S. Halsted Street
Valandos: 11-12; vakarais 7-9. Pirmadieniais tik vakare nuo 7 iki 9. Šeštadieniais: 11-12, 2-4, ir 7-9. Šventadieniais 11-12

Ofiso Telefonas: YARds 4787
Namų—PROspect 1930
Dr. STRIKOL'is
GYDYTOJAS IR CHIRURGA.
4645 S. Ashland Avenue
Valandos: 2-4 ir nuo 6 iki 8 vak.
Sekmadieniais pagal sutartį

Ofiso Telefonas: VIRginia 0036
Namų—BEVerly 8244
Dr. T. DUNDULIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
4157 Archer Avenue
Ofiso Valandos: 1-3 ir 6-8:30 p. p.
Šeštadieniais nuo 1 iki 4 Popiet
Trečindieniais pagal sutartį

Phone: YARds 5921
Rezidencijos—RExwood 5107
Dr. BERTASH
756 West 35th Street
(Kamp. 35th ir S. Halsted Sts.)
Valandos: 1 iki 3 ir 6:30 iki 8:30 val
Rez. 4910 S. Michigan Blvd.

Phone: GROvehill 3111
Dr. A. K. BUTKO
LIETUVIS KOJŲ SPECIALISTAS
7214 S. Ashland Avenue
OFISO VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 9 vakaro

Telefonas: YARds 2246
Dr. C. Z. VEZEL'is
DENTISTAS
4645 S. Ashland Avenue
(Arti 47th Street)
VALANDOS:
9 ryte iki 8 vak. Trečiad. susitarus

Phone HEMlock 6201
Dr. Algerd W. Prusis
DENTISTAS
6924 So. Western Avenue
VALANDOS:
Nuo 9 ryto iki 12
Nuo 2 iki 5 popiet
Nuo 6:30 iki 9 vakaro

DR. KARL NURKAT
(NURKAITIS)
Pritaiko atsakomingai akinius už prieinamą kainą ir ant lengvų išmokėjimų.
RAKANDŲ KRAUTUVĖ
3409 S. Halsted Street
PHONE YARds 3089

Dr. G. SERNER
LIETUVIS AKIŲ GYDYTOJAS
OFISAS IR AKINIŲ DIRBTUVĖ:
756 West 35th Street
Kampas Halsted Street
Pritaiko Akinius Kreivas Akis Ištaiso
Phone: YARds 1829
Valandos: nuo 10 iki 4, nuo 6 iki 8
Sekmadieniais pagal sutartį

KAS PALEIDO TĄ ANTĮ?

Chicagos "Times" vakar pranešė apie tūlų lietuvišką politikierių slaptą susirinkimą, kur kalbėta apie sudarymą Lietuvos valdžios užsieniuose. Sakoma, tos tremtinės valdžios prezidentu bus A. Smetona, kuris šiuo laiku gyvena Beverly Hills.

"Times" reporteris nugirdo, kad tą slaptą mitingą sušaukė Amerikos Lietuvių Taryba. Trys tos Tarybos nariai gyvena Chicagoj — Grigaitis, Šimutis ir Vaidyla.

Kokia tai broga vėl užraugta, bet greičiausiai tai bus smetoninėnkų skymas. Katalikai pastaruoju laiku susipyko su Smetona. Ta Amerikos Lietuvių Taryba faktinai neegzistuoja, nes jos nariai susivaidijo.

Pagaliaus, jogia tremtinė valnėdžia negali įsikurt Amerioj. Smetonai reikėtų "mufuotis" į Angliją, bet vargiai jį ten įsileistų.

Tas diskredituotas politikierius nebuvo ir nebus jokiu prezidentu. Jis pučo padarinys. Jo frentai palcido tą laikraštinę antį, kad pasireklamuot. **P.**

NUSIZUDĖ MOTINOS AKYVAIZDOJ

Miss Maxine Eatinger, 714 E. 80th st., pasiskundė motinai negalinti gauti darbo ir pagrąsino nusižudyti. Motina dar bandė ištraukti jai iš rankų revolverį, bet nepasisekė, mergina nusižudė.

Kas tai NAUJO* tapo pridėta!

Kareivis džiaugiasi "kuo tai nauju"... bile armijos stovykloje—taip pat cigarete. Taip, ir kas tai naujotapo pridėta prie Old Gold cigaretų.

***TAI LATAKIA!**
(Ištariama La-ta-ky'-a), parinktinis, labai kvapus Rytų Viduržemio tabakas, dabar pridėtas prie Naujųjų Old Golds. Kaip virėjo prieskonis maiste, jis suteria visai naują, puikesnį cigareto skonį.

Tas pat pašįstamas palaiis, bet **NAUJI** Old Golds!
P. Lorillard Kompanija
—Įkurta 1760 m.

Dr. C. E. Vekert
DAKTARAS-OSTEOPATAS
6702 S. Stony Island Avenue
VALANDOS: nuo 10 A. M. iki 5 P. M.
Nedėldieniais susitariant
Ofiso tel. DORchester 8689. Namų—PLAza 9380

DABAR AR NIEKAD
Kainos ant Namų Greitai Kyla. Pasiskubinkite Pamatyti Šituos ir Kitus Mūsų BARGENUS

5-kių kambarių mūro bungalow, už	$5,000.00
10 kambarių rūminghauzė	4,750.00
4 pagyvenimų ir vienas beismente	$11,500.00
8 pagyvenimų, moderniškas, rendų į metus $4,100	$19,500.00
12 pagyvenimų, rendų $5,400	$22,000.00
4 štorai ir 9 pagyvenimai. Rendų $5,460	$20,000.00
20 pagyvenimų. Rendų $9,270	$30,000.00
5 štorai, lotas 80x125	$12,000.00
80 karų garadžius, lotas 120x125	$16,500.00
3 lotai ant Archer Ave., netoli Kedzie	$2,000.00

Taipgi visokių ir visur Biznių, Farmų, Rezortų lengvais išmokėjimais arba mainais. PASKOLOS ANT NAMŲ už 4½ ir RASAU VISOKIOS RUSIES INSIURINĄ.

JOHN SINKUS, 2442 W. 63rd St., Prospect 9000

Kambariai Rendavimui Dienai arba Savaitei. Svetainė Rendavimui Vestuvėms, Sekiams arba Parėms; Virtuvė ir Indai Dykai!
WALTER NEFFAS, Prop.

Phone Canal 9585
WEST SIDE HOTEL
2435 S. Leavitt Street
CHICAGO, ILL.

Lict. TSE
Kuygų Rūšių
Kryžių
Skaičiuoja